

BUTLLETÍ DE LLAGOSTERA

NUM. 30 - OCTUBRE - NOVEMBRE - DESEMBRE DEL 1983

EDITAT PER L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

**La Plaça i les "Caixes"
El G. E. "Bell Matí" a debat
Entrevista a Enric Puig i Feliu "Japic"**

TRANSPORTS

JAPIC

A TOT ESPANYA

Servei de Recaderia de

Llagostera a Girona, a Barcelona

Carrer Girona, 16 i 20

Telefon 83 01 83

LLAGOSTERA

Pintura
i Decoració

**MATEU
FONT**

Per a encàrrecs:

C/. Pompeu Fabra, 36

Tel. 83 06 20

IVECO

TALLER MECÀNIC

R. Corominas

SERVEI DE GRUA

Reparacions en general

Ctra Sant Llorenç 83 05 78

LLAGOSTERA

Construcciones
**JOSE
Ramirez**

Urbanización «Cal Curt»

Teléfono 83 02 26

LLAGOSTERA

**Ramón
Gurnés**

RENAULT

Tel. 83 04 75
LLAGOSTERA

SUMARI

- 3 - Pòrtic
- 4 i 5 - Entrevista a
Enric Puig i Feliu "Japic"
- 6 - A.A.V.V. informa.
- 7 - La Plaça i les "Caixes"
per Joan Ventura i Brugulat
- 8 - Despertant records
per Margarida del Cabo
- 9 - Temps i Coses
per P. Parés C.
- 10 - Coses del Poble
Jo compro, jo venc.
- 11 - Curiositats de l'àvia.
- 12 - La plaça de l'ou
per Climent.
- 13 - Recordant un ans d'ahir
de la nostra vila, per en Tià
- 14 - Síntesi cronològica de la
Prehistòria i història de
Llagostera i comarca,
per Emili Soler
- 15 - Plana de gresca
per l'Esteve
- 16 a 21 G.E. Bell-Matí
- 24 i 25 Nicaragua:
"Pàtria llibre o morir",
per Joan Ventura i Brugulat
- 26 i 27 Secció Infantil
- 28 a 31 Opinió
- 32 - El gos anarquista
del vell anarquista,
per la Flor del Carib
- 33 i 34 Esports
Opinió

El Col·lectiu de Redacció vol respectar la llibertat d'expressió i la diversitat d'opinions.

El Col·lectiu de Redacció no es responsabilitza necessàriament de les opinions dels col·laboradors i no es compromet a que tots els escrits rebuts siguin publicats.

Tanmateix s'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però el Col·lectiu ha de ser sabedor del nom de l'autor.

Per raons d'espai, el Col·lectiu de Redacció es reserva el dret de resumir el contingut fonamental dels escrits

PÒRTIC

Fa cosa d'un mes es va complir el primer any de la Biblioteca "Julia Cutillé". Després d'una llarga espera, per fi vam poder dir: "Ja tenim Biblioteca!...", però aquesta curta experiència ens planteja un interrogant: i ara què? La Biblioteca només és visitada de manera assídua per la mainada, uns quants jubilats que hi van a llegir la premsa i algun estudiant. Hom pensa que, vistes les característiques dels locals, es podrien agilitzar, és a dir, haurien d'ésser més ben aprofitats, fent que la gent s'acostumés a anar-hi, realitzant-hi activitats com podrien ésser: xerrades de divulgació literària, presentació de llibres, conferències pedagògiques, etc.

L'Associació de Veïns fa uns anys va obtenir del Ministeri de Cultura un lot de dos-cents llibres. A la darrera assemblea de socis es va decidir fer-ne donació a la Biblioteca Pública.

Del present número destaquem 18 anys d'història del Grup Excursionista Bell-Matí, entitat excursionista i cultural, per la qual han passat diverses generacions de joves llagosterencs, i que segons van dir en la seva darrera reunió de socis, tornen als seus orígens, és a dir, l'excursionisme.

L'entrevista amb l'Enric Puig Feliu "En Japic", ens recorda la gran utilitat que va tenir fins fa ben poc, un aparell que ja està en camí de l'oblit: el carro.

La Plaça i les Caixes també és tema d'actualitat...

Per últim només ens resta desitjar-vos, ja per quarta vegada, BONES FESTES DE NADAL i FELIÇ 1984.

Col·lectiu de Redacció

COL·LECTIU DE REDACCIÓ

Esteve Barceló, Concepció Buhigas, Vicenta Casamitjana, Albert Comas, Brigit Comas, Núria Comas, M.ª Teresa Grau, Josep Jovanet, Maria Llorent, Jaume Riera, Roser Rodes, Elena Roget, Joan Ventura, Ruth Vert.

Llagostera, octubre, novembre i desembre del 1983

Núm. 30

Dirigit pel Col·lectiu de Redacció.

Editat per l'Associació de Veïns
Apartat, 54 - LLAGOSTERA

Imprimeix: Gràfiques DUCH - Cassà

Dipòsit Legal: GE-300/1980

entrevista

ENRIC PUIG i FELIU, "JAPIC"

"De Llagostera a Girona amb carro"

Als voltants del 1960, l'Enric "Japic", canvia el carro i el "matxo" per un camió "Ebro". Això seria l'inici d'una futura gran empresa que actualment compta amb vint vehicles dedicats al servei del transport, dirigida pel seu fill Quimet amb el nom de "Transports Japic, S.A.". Tantmateix l'altre fill, en Josep, està establert pel seu compte amb l'anagrama de "Japic Petit".

Però el nostre protagonista, no ha arribat a tenir mai el carnet de conduir. Home tranquil, serè, de veu forta i pausada, és un autèntic traginer, i als seus 73 anys gairebé cada dia viatja amb els xòfers de l'empresa —un consell de "l'avi" sempre és benvingut—. Va ésser el darrer "recader" de les comarques gironines que va fer els serveis a la capital amb carruatge.

El viatge durava de 4 a 5 hores

"El pare ja en feia de "recader", això és heretat de gairebé fa una centúria d'anys. Vam començar des de "Can Japic", la casa pairal. Les meves germanes o jo mateix, passàvem dos dies a la setmana a recollir les comandes per les botigues. La casa d'encàrrecs al poble era a "can Mariano Baster". De fet el pare ho agafà quan ho va deixar en "Serrà" que vivia on és ara a "Can Tordera".

"El pare i el meu germà havien fet viatges de S. Feliu a Olot. També anàvem amb carro a bosc a traginar per en Rissech, en Tordera, en Gandol, etc. I clar si tenia molta feina, el meu germà també m'ajudava. A "Can Japic" tota la vida ha sigut transport".

L'Enric ens parla de què els carreters es reunien a "ca l'Eugeni", amb els tapers. Dels carros hi havien uns caps de colla que eren els que repertien les feines. Però tornem amb la "recaderia" a Girona.

"Al començament era sol, en Font i la Remei s'hi varen posar amb la guerra. Habitualment hi anava el dimecres i el dissabte, fins i tot a Quart em deien: —ets com el sereno! Si hi havia molta càrrega feia més viatges, i si no tenia feina, anava a bosc, a buscar suro o llenya, viatges a Sant Feliu o el que fes falta.

D'aquí a Girona, hi estava quatre hores i en tornar carregat, unes cinc. Solia parar a "Can Vidal o Cal Grabat" de Cassà, on hi havia una semal per beure els animals, cosa que també hi havia en alguns llocs de Girona com

"La Pansa", "Can Corcoy"... A Girona, l'agència la teníem on és ara a "Ca l'Abellí". Era una espardenyeria...

A vegades també carregava a Llablilles i sobretot els dissabtes terrissa de Quart. La portava a Girona per repartir-ho entre els "recaders" d'altres pobles o bé al mercat que es feia on és ara la Plaça de Catalunya".

—Aquells temps tothom anava amb carro?

"Tota la gent que ara tenen camions abans anaven amb carro com en "Juanola de Besalú", en "Treserreres d'Olot", en "Dispés de S. Feliu", o els mateixos "Can Font" o "Can Payret". No hi havia gaire res més. A "Ca l'Ensesa" repartien la farina amb una tartana que era el més bonic del món, amb vidres..., tenien un cavall pel marí i un per la tarda.

—I els cavall com anaven? —Teníeu "matxos d'abast"?

"Aquests no els he aconseguit. Jo sempre tirava amb un "matxo", és a dir a "Can Japic" sempre havíem tingut "matxos". Només en menava dos quan un era molt jove i havia d'aprendre".

—Quan cobràveu pels serveis?

"Els paquets valien un ral, i un sac de cent quilos sis rals. Amb el carro podia portar uns mil dos-cents quilos, però havia arribat a dur-ne mil cinc-cents".

—No vàreu tenir cap contratemps a la carretera?

"Una vegada a "Can Gurnés" em va embestir un cotxe per davant, però no fou res de greu, encara que l'animal es

va espantar molt. En tenia un, que quan sentia que venia un "Pegaso", quedava clavat a la carretera i no es movia fins que hagués passat... També una vegada a "Bugantó" (pla de Llablilles) va passar un camió, el "matxo" es va espantar i vam volcar, però tampoc va ésser res. Ara bé a les carreteres hi havia molt poc moviment".

—Amb la intervenció d'en Quimet —que s'ha afegit a la conversa— seguim parlant dels carros i les seves peculiaritats. Dissortadament no es van guardar cap fotografia de l'aparell, que es va fer malbé amb els anys en un pati... Tampoc un reportatge que va sortir a "Los Sitios" caps als seixanta comentant que era el darrer "recader" amb carro. —També renegàveu com un carreter?

"Sí, i encara ho faig (tot rient), però no és el renegar o dir qualsevol altra paraula, es tracta que l'animal interpretava que estaves empenyat, i l'exclamació li feia aixecar les orelles".

—Però els picàveu?

"Home, no,... però quan fan quelcom mal fet se'ls hi ha de fer veure, no es poden perdonar. Sembla mentida però ho coneixen. Teníem "El Bayo" que era un "matxo" amb molts de coneixements, com una persona. Els "matxos" en general solen ésser molt tossuts".

—Comentem el terme "recader", que és un castellanisme. L'Enric recorda que anomenaven al seu pare "l'ordinari de Llagostera". Consultat el Fabra ens ho confirma. Ordinari: Persona que va i ve regularment d'una localitat a una altra i fa les comissions que se li encomanen. També s'anomenava "corsari".

—Parlem de l'etapa més recent. Com hem dit no es va treure el carnet —Ja no ho vaig intentar—, però ara quan acompanya algun dels nois de l'empresa és capaç de detectar que el camió té això o allò. Van sorgint comentaris i anècdotes que demostren

la senzillesa i bon caràcter d'aquest treballador infatigable.

—I què en penseu de passar del carro a una empresa de vint camions?

“És un “adelantu”!! La feina en si no ha variat molt amb els anys, però ara es treballa molt diferent, es poden remenar moltes tones. Amb el carro quan plovia o nevava es patia molt. El quitrà patina i els animals cauen. També a la pujada si van massa carregats rellisquen i es fa molt difícil, i encara ho és més si pares i has de tornar arrancar. La pujada de la sortida de Cassà era la més forta”.

—I la nit? No us dormíeu dalt del carro?

“Sortia sempre a les quatre del matí! I sempre ens trobàvem els mateixos: el meu veí en “Pere Galceran” que treballava per en Payret, “l'Andreu Cabanyes” sereno de la fàbrica, i a la carretera en “Biosques” que era ajudant a l'estació del tren i un xòfer de “Can Tordera” que li dèiem “Coferrito”. Sempre érem els mateixos...”

Quant al dormir, sí... però anem per pams. Si anaves massa carregat a les baixades era força perillós... Ara, quan l'animal estava acostumat a fer la ruta, ja es parava a Quart o allà on fos, encara que jo dormís. Algunes vegades que no hi havia llum al poble i fèiem el repartiment amb un llum de carburo, ell es parava a cada botiga sense dir-li res... Tenen molts de coneixements els animals”.

Seguim parlant dels “recaders de mocador” que hi ha hagut, i més anècdotes com era que amb el carro havia portat els músics de l'Orquestra de Llagostera a llocs com Caldes, Sant Maurici... Del “gasògen”, les restriccions de gasolina, i problemes propis dels vehicles a motor, però l'Enric “Japic” no tenia aquests problemes...

“Bueno”, sí! Havies de comprar garrofes, ferradures, etc. Quan un animal es desferra no pots tirar. Darrerament ja se'n feien unes a les quals s'hi acoplava una goma, per no patinar. Cada setmana un animal es menjava uns tres quintars de garrofes (quaranta quilos el quintar) i una o dues bales d'usèrda. A l'hivern també els hi donàvem faves, que donen molt de cos”.

Coses concretes que al llarg dels anys va tragar amb el carro, i que ara formen part de la història local, són la pedra que hi ha a la capella del Cementiri, les reixes de l'altar major de l'església, els arbres del carrer Nou (passeig Tomàs A. Boada)...

Acabem parlant de l'enrenou que significaven abans les diades de Nadal quant tot s'havia de portar de Girona, les fruites, els queviures...

—A part de seguir ajudant què més feu?

“Els diumenges vaig a l'hort...”

—Perquè no té temps durant la setmana!, apunta en Quimet.

—Aïl qui pugués tenir 73 anys!...

Collectiu de Redacció

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

SUPERMERCAT MERCÈ

Camprodon, 31 - Tel. 83.03.94

Carns i Embotits REMIGI GASCONS

Migdia, 21 - Tel. 83.01.54

Carnisseria M. ESTEVE

Tomàs Boada, 12 - Tel. 83.02.14

Carnisseria MIQUEL

Almogàvars, 13 - Tel. 83.02.99

Articles pel NOU NAT i JOGUINES

Barceloneta, 3 - Tel. 83.03.13

Carns LLUÍS RIBAS

Camprodon, 4

JOAN PARÉS, lampisteria

Jaume I, 8 - Tel. 83.03.28

FRANCESC XIRGU, recader

Tel. 83.01.57

FRANCESC PI, fusteria

Àngel Guimerà, 6 - Tel. 83.02.22

ENRIC MONTIEL, agència

Calderers, 5 - Tel. 83.03.62

MOBLES SOLER

Àngel Guimerà, 6 - Tel. 83.00.44

M. DEULOFEU, rostitseria

Donzelles, 31 - Tel. 83.01.77

CLIMENT FRIGOLA, pastisseria

CARBÒNIQUES FUYÀ

P. Romeu, 1 - Tel. 83.06.62

CA L'ANDREU, barberia

Passeig, 5

EDIT - Robes per a la casa

Passeig, 58 - Tel. 83.05.30 - 3

Aquarama SANT ANTONI

Comte Guifré, 21 - Tel. 83.03.21

JAUME FA, lampisteria

LLUIS CAMACHO MORENO, pintura i

decoració - Maiena, 4 - Tel. 83.05.49

SOLEDAT, articles regal i llistes de noces

Panedes, 33 - Tel. 83.02.11

VILALLONGA - Confeccions

C/. Àngel Guimerà, 24 - Tel. 83.02.55

CAL DEGOLLAT

Telèfon 83.01.29

TRANSPORTS

JAPIC

A TOT ESPANYA

Servei de Recaderia de

Llagostera a Girona, a Barcelona

Carrer Girona, 16 i 20

Telèfon 83 01 83

LLAGOSTERA

L'Associació de Veïns informa:

El passat dia 11 de novembre se celebrà una Assemblea General Extraordinària de l'A.A.V.V. per tal de renovar la Junta i informar bàsicament dels problemes que comporta el canvi forçós de local.

Amb l'assistència de 12 socis i de 6 col·laboradors del Butlletí es prengueren els següents acords:

—Acceptar el nou local que ens ofereix l'Ajuntament (una dependència del núm. 4 del carrer Alt de Girona), demanar el millor acondicionament possible i sol·licitar carta de cessió.

—Cedir a la Biblioteca Popular "Julià Cutiller" els aproximadament 200 llibres de què disposa l'A.A.V.V. per tal de què puguin

estar a l'abast de tothom; i en tot cas els que fossin repetits cedir-los a l'escola pública Lacustària.

—Davant la dimissió de la Junta es replanteja novament la vigència i/o necessitat d'aquesta entitat, tot considerant la poca vitalitat que hi ha dins la mateixa. Finalment, per no perjudicar la continuïtat del "Butlletí" i entenent que la tasca de la Junta només serà a efectes legals i burocràtics, tal i com ja s'especifica en els Estatuts, s'escull una nova Junta que per unanimitat queda constituïda pels següents membres:

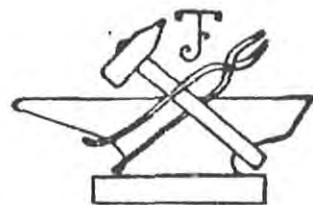
—President: Joan Ventura Brugat.

Sots-presidenta: Vicenta Casamitjana Juvanteny.

Tresorera: Maria Llorent Ibàñez.

—Secretari: Albert Comas Ventura.

Joan Turon Rabassedas

FERROS FORJATS

**SERRALLERIA
AMB FERRO I ALUMINI**

C/. Estrella, s/n. - Tel. 83.09.05

LLAGOSTERA

COMERCIAL 25

PLÀSTICS PER A LA CONSTRUCCIÓ

C. Nou, 25 - Telèfon 83 02 16 (provisional)

LLAGOSTERA (Girona)

TALLERS

SERVEI DE GRUA

Ctra. de Tossa, 13
Telèfon 830-389

LLAGOSTERA
(Girona)

DIHABSA FINQUES

Fivaller, 20 - Tel. 83.09.00

LLAGOSTERA

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

VENDA DE VIVENDES DE PROTECCIÓ OFICIAL

C/. Constància, 4 - Llagostera

Veniu a informar-vos, US INTERESSA!

DISC-MUSIC

- Discs - •Cassettes• - •Posters• - Bijuteria
Objectes de Regal

VIDEO - CLUB

C/. Comte Guifré, 25

LLAGOSTERA (Girona)

La Plaça i les "Caixes"

En el núm. 23 (maig-juny 82), amb el títol de "La Plaça i la Caixa", comentava les vicissituds de la compra-enderrocament de "Can Planta", la reacció popular, la denegació del permís d'obres, el projecte d'edificar només la meitat, les possibilitats d'adquirir "l'Agrícola", el "suggeriment" a "La Caixa" de què fes donació del solar...

Ha passat un any i els interrogants s'han solventat, i en certa manera el tema s'ha ampliat amb la construcció d'aquest gran "monstre" que és l'edifici de la Caixa d'Estalvis Provincial de la Diputació de Girona.

L'AJUNTAMENT COMPRA LA PLAÇA

Segons l'acord de Ple del 14-1-83, l'Ajuntament compra el solar per un total de ptes. 11.395.433'94, a pagar proporcionalment durant quatre anys. Evidentment "La Caixa" no regala res, i era de "somiatriutes" pensar amb el carisme d'una entitat que negocia amb els estalvis de tots nosaltres (els bancs i les caixes són les empreses que obtenen més beneficis a l'Estat Espanyol).

Però hom vol ésser utòpic, i pensa que hauria quedat d'allò més bé un petit monòlit o quelcom semblant, amb una inscripció com: "Terrenys cedits per l'Obra Social i Cultural de 'la Caixa' en el poble de Llagostera..." i que l'ordenació total de la Plaça ja fos feta, precisament amb els diners que ara s'han de pagar a aquesta entitat catalana.

LA RESTAURACIÓ DE L'AGRÍCOLA

No tot ha de ser negatiu, i en una certa compensació (al capdevall les obres les paguen amb la negociació de compra-venda de la Plaça), reconeixem i aplaudim la restauració de "Can Domènech" o "l'Agrícola", casa modernista declarada d'interès ar-

tístic local. Aquí, la "Caixa", fent honor al seu prestigi —relativament demostrat a Llagostera—, està reformant un dels edificis més singulars del poble.

ELS BAIXOS I EL SOTERRANI

A l'edifici del carrer Consellers, allà on hi havia l'antic local, s'hi han construït uns blocs de pisos —a l'estil que malauradament sembla haurem de soportar en aquestes construccions promogudes per les entitats d'estalvi (!) encarregades a un mateix arquitecte—. Hi han quedat uns baixos i un soterrani, que en un principi semblava podrien ésser destinats a instal·lacions municipals (museu...) o de beneficència (llar del jubilat...), però aquí la idiosincràsia de l'entitat ens torna a fallar.

Els baixos sembla que s'adeqüen per a l'Obra Social de la Caixa, tot i que de moment ja s'hi ha introduït una botiga. Quant als soterranis, l'Ajuntament va adreçar-s'hi per si podia lograr la cessió... L'entitat, tornant a la inflexivitat de la Plaça, els va contestar que se'n eren els primers... per a llogar-ho! Per a llogar-hi cadires, pensem nosaltres!!, i metafòricament segons resa un lleteret a la mencionada botiga,

estan ocupats per una exposició de mobles...

UN MONSTRE A LA PLAÇA

He sentit molts comentaris sobre l'edifici promogut per la "Caixa d'Estalvis Provincial" i crec que cap de favorable. Només una certa esperança de què quan estigui definitivament acabat, amb els locals de baix arrenjats faci una mica més de goig. Però el poc gust és evident, i no sabem si per manca de pressupost o d'idees.

Hom pensava que la Plaça de Catalunya, tenia com edifici rector la magnífica façana del Casino Llagosterenc, conjugant harmoniosament amb el modernisme de la reeixida "Agrícola" i de "Can Pall" per les bandes, seguint amb "Can Canet" i la casa dels "Pascual-Coris" (entremig un desorbitat anagrama del "Banco Central", ai! senyors banquers, en poden saber molt de fer diners, però el què és d'estètica urbanística...!!!). Però amb el sorgiment del "monstre" la ben deliniada arquitectònica del Casino queda en un evident segon terme... si almenys hagués estat per millorar!!!

Comprenc que actualment els costos són molt alts, i que no es pot estar per floritures, però a part d'una excessiva altura, els detractors ens fixem en uns incomprensibles balcons de ferro, una façana amorfa —lleugerement salvada a darrera hora—, i en definitiva en un immerescut protagonisme arquitectònic.

Joan Ventura i Brugulat

Novembre/83.

COL·LABORADORS

FOTOS VALL-LLOSERA

c/. Sant Feliu

PEIXATERIA PLANA

Tel. 83 02 58

CASA CORTINA - Teixits i Confeccions

Pl. Catalunya, 14 - Tel. 83 05 46

TRANSPORTS PAYRET

Cantallops, 2

PERRUQUERIA MIR

Camprodon, 6 - Tel. 83 04 94

ACSEGUANCES NOGUÉ

Almogàvers, 21 - Tel. 83 01 39

FARMÀCIA SAURÍ

CARNISSERIA AGUSTÍ

Consellers

MOBLES i FUSTERIA CATEURA

Músic Aguiló, s/n - Tel. 83 05 12

ROSTISSERIA N. DEULOFEU

Donzella, 31 - Tel. 83 09 62

ANUNCIEU-VOS AL

B
U
T
L
L
E
T
I
de

L
l
a
g
o
s
t
e
r
a

despertant records

Tenia 13 anys

Dues llotgetes del nostre teatre il·luminaren la nostra primera trobada. Un simple barró les separava. Les nostres cares eren alegres, festives i rialleres; ens saludàrem i després d'un tocat respecte ens acomodem. A poc d'un prudent silenci començà la conversa. Dintre l'amigable i llarga xerrada naixeren idees, il·lusions, promeses, ambicions i somnis ensucrats, propis de la nostra tendra edat. Sens adonar-nos la funció acabà. No coneixem altra cosa que el títol de l'obra que era (si mal no recordo) "Hores d'amor i tristesa"...

Fins a una altra trobada, vàrem dir-nos, i una estreta de mà i una encesa mirada va ésser el nostre comiat.

Segona trobada.

(Carrer del Fred de la nostra milenària vila).

És una tarda assolellada primaveral, prop les parets de la vella muralla del Castell i la marginada d'uns petits hortets, ens veiem; uns passos agegantats i una forta estreta de mà ens aplegà...

Recolzats a unes velles pedres, contemplem les tres "banyalques" on hi sobresurten uns camps plens de colorides catifes vegetals.

Després de tenir un temps la boca tancada i els ulls agermanats parlem de moltes coses, entre elles d'aquella nit al teatre del nostre volgut Casino, que feren (de no equivocar-me) "Hores d'amor i de tristesa". Ho recordes? —vaig dir-li—. Em contestà que recorda la venturosa i plàcida nit, però res de tristesa. Raonadament repetim, i afermem el ja dir en la nit del teatre, que entre nosaltres no hi hauria altra cosa que una recta amistat i confiança, procurant vèncer les temptacions pròpies d'una joventut liberal. En enfosquir-se separadament ens allunyem... un bellugament de mans i dits ens confirma una altra trobada.

Tercera trobada

Era un tebi matí d'agost, la topada és sota l'ombra que donen els plàtans que envolten la nostra estimada Vila. Estem asseguts l'un enfront de l'altre, sobre uns mollons, guarra-robes d'un pont. Silenciosos i amb mig somriure als llavis contemplem la riuada. Ell, s'apropà i amb la mà acaricià lleugera-

ment la meua pell, acoblant la seva fogosa mirada sobre els meus ulls; això féu posar en tensió totes les meves fibres sensitives; després, lliurà un sospir suplicant, amable i plenat que retrunyí dintre meu... i els nostres llavis esdeveneren ajuntats.

Així acabà la tan repetida promesa de resistir i vèncer temptacions.

Sentírem i acollírem la picada del primer amor... amor i petó, que encara viu, recordo i guardo.

La passió amorosa trenca les gruixudes cadenes d'acer i és record i pinzellada dins les vides.

RECORDANÇA

(Repasant i pensant des de l'ombra d'un home mort).

Avui dos de novembre, dia dedicat als sers difunts, estic recol·lida. Entremi penso, repenso i medito que sols queden els sers difunts després de lluitar i portar una ordenada i exemplar vida. A les meves mans tinc un petit paper que parla d'aquesta manera: "El soroll d'un passat ressona a l'entorn meu. Em sembla veure i viure aquell ahir tan teu, tan meu, tan nostre, quan els dos érem esclaus l'un de l'altre, dintre un món on solament el nostre amor, desitjos i propòsits empenaven les nostres vides"...

Moment positiu avui, ara?... No; perquè tu hi manques; però... sí, recordança d'una realitat viscuda.

Si voleu, jo, ja considero que l'escrit és fill d'un accentuat romanticisme, però també crec que és molt millor que una recordança feta en una llosana amb lletres daurades que digui: "Aquí caigué l'enemic aixafat i vençut. No pensava ni parlava com jo".

Bona nit a tothom.

Dos de novembre del 1983
Diada dels sers difunts

Margarida del Cabo

temps i COSES

EL NEN DE FERRO

—Ja saps Otilia, que jo només vull per a tu la més absoluta felicitat.

—Ho sé, pare.

—És per aquest motiu que t'he parlat de si volies casar-te amb Blai Gafarró, fill com ja saps del meu bon amic Eladi Gafarró. En una ocasió vares confessar-me que no et desagradava massa allò que només era una idea. Ara, potser hagi arribat l'hora. Els dos teniu edat sobrada. Els dos pertanyeu a famílies honrades i solvents. Els dos...

—Si no cal parlar-ne més, pare! Ell i jo també ens hem parlat quelcom. I si vos i el pare de Blai ho teniu acordat, no cal afegir-hi un mot.

Era ben cert. Si els vells —ambdós de bona i adinerada família— concertaven el casament, doncs a maridar-se i punt.

Al casament, res va faltar-li i res hi va sobrar. Otilia deixava un petit poblet de la Garrotxa i s'afincava a una ciutat prou gran i coneguda. No us penseu, que als primers anys de casada, no enyorés el poblet. Sobretot, el bosc. El bosc, amb aquella pau que s'hi respirava als capvespres d'estiu. O les boletades que podia collir a la tardor. O les pobres i boniques flors de la primavera que encatifaven prats i ribes de les rieres.

Però, era feliç. Blai Gafarró tenia un petit tallerot de llauner amb dos operaris que l'ajudaven. Es guanyaven bé la vida. I a la seva manera, fins i tot, s'estimaven prou. En aquesta felicitat només semblava interposar-se un núvol, un petit nuvolot amenaçador: els fills. Sí, ella ho coneixia. Sí, ella veia molt trist a Blai. Sí, molt bé notava que en desgranar-se mesos i anys i més anys, aquell home tan enamorat dels principis, ara només parlava de la feina i del seu febrós afany en practicar rellotgeria a hores perdudes.

Quan la mare d'Otilia la venia a veure, preguntava:

—Què noia, encara no...?

I ella, la pobre, amb tota l'amargor que la consumia només podia dir:

—No, mare, encara no.

Aquella angoixa, aquell aferrissat desig d'ésser mare, amenaçava en fer-li perdre la salut, i la vida. Per això, arribà aquell dia tan somniat. Arribà, quan les senyals de maternitat es ma-

nifestaven. A la nit, boja d'alegria i plaer, ho confessà en veu baixa a Blai. Pobre Blai...! Que fins i tot plorà amb aquelles llàgrimes petites i salades sortides només del pit d'un home bo. I a l'endemà, visita a les botigues especialitzades per a comprar la roba, el cotxet, les mil i una cosetes que serien per l'hereu.

Fins i tot, el dissabte, en Blai ho comunicà als seus empleats. I els concedí una bona propina. Sí, resplandia de felicitat. I quan rebé l'enhorabona, tot va semblar-li més lluent i bonic...!

Desgraciadament, tot resultà fals.

Ella, es tancà a casa, i no volia ni sortir. L'embranchida de la fatalitat l'estorà tan i tan fort, que la ment, ja prou atropellada pels llargs anys de sofriment, se'n ressentí fins descentrar-la. Sort que la mare enviduà i anà a viure

amb la pobre filla.

I en Blai...? Semblà com si el seu natural, ja retret i poc alegre, augmentés en proporcions gegantines. Viví pel treball. Quan aquest s'acabava, potser que trobés un cert consol, tot i fabricant una mena de rellotges estranys.

Així en certa ocasió, l'home donà a la sogra una estrafolària baluerna, amb el prec de posar-lo en un lloc ben guardat. La pobre dona no trobà res més idoni si no al cotxet del fill que es negà a venir. L'Otilia arribà a trobar-lo. I feta la consulta a Blai, aquest es limità en dir que ja no servia per a res, i sí, que podia llençar-lo.

En comptes de fer el que volia el marit, la noia que ja sabia era impossible per a ella la victòria d'ésser mare, en un esclat potser tant de bogeria com de dolor, decidí que aquell manyoc de ferralla, també podia ser un fill.

Aquell primer dia com l'hivern ja no era lluny, Otilia ajuntà la ferralla i en féu una mena de ninot. Ella amb l'amor que només una mare sap posar en l'arranjament de la vestimenta, el tapà, el bressolà una mica...

Així començà tot. Aquest era el llarg principi d'inacabables fets que foren l'alegria dels més menuts i la trista compassió de les persones sensibles. Perquè, ara que l'hivern ja era plenament vigent, si un dia feia una mica de sol, i les joves i ben afortunades mares, treien nens i nenes a passeig, ella també. També prenia el seu de cotxet, i passejava, orgullosa i entenedrida, el seu nen. Al nen de ferro. Però que a la pobre dona bé prou li semblava tan bonic i ufanós com els altres. I si un dels nens de carn veritable, aixecava una mena de plor, doncs que, potser tenia fred, i llur mare l'abrigava tot fent córrer suaument el cotxe, ella també, també acotxava al seu nen, i fins explicaven les altres dones, sentien com si cantés una cançoneta d'aquelles que fan pujar una braçada amargant de compassió a qui les sent...

I en Blai...? Ell ja no semblava d'aquest món. Ja era vell. Ja la vida passava pel seu costat sense tocar-lo. Feia temps havien enterrat la sogra. La seva dona passava dies i setmanes sense parlar-se. Ella només, la pobre, només vivia pel "fill". A la fi arribà allò que era inevitable. Otilia, que al principi fins i tot feia gràcia, ara, ja ningú la volia. S'havia deixat tant, que anava bruta, i què...? Doncs passejaria el "nen", tota sola.

Ara pujava el cotxet en el tren de la marina i a l'estiu, s'acostava a la platja i si trobava un ombradís, acostumava a passar-se hores i hores cantant cançons i explicant rondalles. Fins que un matí es passà més del compte arreglant-lo. Ella també va posar-se una bata nova, es pentinà curiosament i s'abillà com si hagués d'anar de sarao. Escollí per a marxar en el tren un horari diferent. I aquells que la veien passar deien tot mofetes:

—On aneu Otilia...?

—De viatge! —feia ella tota contenta.

—I el nen també...?

—Només faltaria...!

—Però aquest nen no creix... ¿eh, Otilia...?

—Ja creixerà! Ja ho veureu, ara!

En arribar a la platja, pujava per les roques ella i el nen en el cotxet. I cantava sense parar...! I reia i més reia quan el vent la despentinava i la sorra feia sagnar-li els peus... I pujava, pujava sempre... S'empren roques amunt...

L'endemà, van veure el cotxet i l'Otilia, que semblava que les ones els bressolessin. Ella, encara tenia entre les mans el seu nen. El nen de ferro.

P. Parés C.

COSES DEL POBLE

1.a Mostra de cinema a Llagostera

El dia 24 de novembre, comença una mostra de cinema a Llagostera, organitzada pel Consell de Cultura de l'Ajuntament de Llagostera.

Les pel·lícules es projecten al cinema del Casino Llagosterenc, a les deu del vespre.

El dijous dia 24: "Excalibur", de tema fantàstic.

El dijous 1 de desembre, cinema humor amb dues pel·lícules dels germans Marx: "Una noche en la ópera" i "Los hermanos Marx en el oeste".

El divendres dia 9: "Emmanuelle", de la Sylvia Kristel, de tema eròtic.

El dijous 15 de desembre, en el tema de terror: "Nosferatu".

I el dijous 22 de desembre, tema infantil amb la pel·lícula: "El mago de Oz".

Les pel·lícules seran presentades i comentades, pel crític de cinema, Galigari. Al final de cada projecció es farà un col·loqui.

Classes d'anglès

A primers de novembre varen començar unes classes d'anglès organitzades per la Cambra de comerç de Girona.

Les classes es donen a l'Ajuntament, els dimarts i dijous, de les 8 fins a 2/4 de 10 del vespre. Hi assisteixen unes 15 persones.

La professora és Assumpció Albó de Sant Feliu de Guíxols.

Homenatge a la tercera edat

La III festa d'homenatge a la tercera edat, organitzada per l'Ajuntament de Llagostera, va començar al matí amb una missa a l'Església parroquial.

Acabada la missa, al cinema del Casino Llagosterenc, que estava ple, els nens i nenes dels col·legis varen fer unes representacions de teatre.

Després es va obsequiar a tots els assistents a la festa, amb un vermut al Cafè-Bar del Casino.

Cap a les dues, la gent es va prepa-

rar per dinar al menjador del Col·legi Lacustària. El dinar va ser preparat i servit per gent del poble.

Després de dinar, per finalitzar la jornada, es va fer una audició de sardanes.

Pluja a dojo

La nit del dilluns al dimarts dia 15 de novembre, no va parar de ploure sobre Llagostera i les comarques gironines, i va seguir fins part del dimecres.

La riera es va desbordar i inundà els camps del costat a l'entrada del poble i els voltants.

Al passeig Romeu i al bar El Carril hi van haver d'anar els bombers a treure l'aigua. Malgrat tot el nostre poble no va ser tan afectat com altres de la costa, on hi havien carreteres tallades al trànsit.

Robatori

El dimecres dia 30 de novembre, van atracar a la carnisseria d'en Domènec Noguera (Can Merla).

Els fets succeïren cap a les 4 de la tarda quan uns nois van entrar amb una navalla, amenaçant a la Sra. Lluïsa. A dins hi havia la Núria i la Carme Noguera, amb la seva filla, que també foren amenaçades amb un ganivet de la carnisseria, perquè els donessin els diners del calaix.

Quan havien fet el robatori, van tallar el telèfon i les van tancar dins la casa.

Els autors eren tres nois, que semblaven força joves i no eren pas del poble.

La Mostra de Teatre a la Primavera

Ja feia dues temporades que quan arribaven les pluges i tramuntanades de tardor, a Llagostera —de mà dels Amics del Teatre— ens venien una sèrie de representacions teatrals que animaven la sempre esmorteïda vida local. Enguany, per dificultats materials i de temps, però amb el suport actiu del Consell de Cultura, s'ha decidit traslladar la Mostra a la Primavera.

Tanmateix s'intentarà donar-li un

JO COMPRO, JO VENC

Aquí tothom qui vulgui, hi pot anunciar el que li sembli.

Especuladors abstenir-se.

- * Es lloga un local útil per a magatzem, al C/. del Sol. Raó: Narcís Vert (gasolinera).
- * Venc dues estufes catalíques gas butà, d'encès automàtic, amb vàlvula de seguretat, graduables a tres intensitats de calor, inclòs el regulador: una "Corcho" per 6.000 ptes i una "Crolls" per 7.000. Al comptat. Raó: Gerard Coris. Tel. 83.02.86
- * Venc un televisor, totalment revisat, "Inter" 24", blanc i negre, 1.a i 2.a cadena, per 10.000 ptes. Raó: Gerard Coris. Tel. 83.02.86

caire més viu i obert. En una reunió mantinguda entre membres dels A. del T. i del C. de C., es va acordar que es procuraria fer venir un grup de prestigi i organitzar un complet i popular cercavila, ja que el carrer és l'escenari natural del teatre.

Esperem doncs que la Primavera Teatral doni molt de què parlar.

Tothom hi és convidat.

Quintos 83

El diumenge 27 de novembre, es va fer el X Quo Vadis de Quintos.

Començà a les 9 h. del matí, a la plaça Catalunya i hi van participar 35 cotxes.

El Quo Vadis es va fer com cada any amb preguntes i la prova final a la plaça, on els participants s'havien de disfressar de rei i fer una petita comèdia nomenant els cavallers.

El dissabte dia 3 de desembre es celebrà la festa de Comiat de Quintos.

La festa es va fer al Cafè-Bar Casino Llagosterenc, que es convertí en una sala de ball. Hi assistí molta gent. El ball era a càrrec del conjunt Nevada.

A mitja part del ball es va fer l'entrega dels premis Quo Vadis. Van guanyar, la Marta Vila en primer lloc, en Jaume Miquela en segon, i en Joaquim Fuster en tercer.

També s'elegiren les tres Miss, que foren: Miss Terra, l'Anna Viñas; Miss Mas, la Cristina Morgado; i Miss Aire, havia d'ésser l'Eva Gispert, però com que no hi era va ésser-ho l'Estel Martí.

Després es va elegir el Míster Quinto que fou en Josep Freixas, i la pubilla l'Anna Solés.

743 Aniversari del Privilegi

El passat 8 de desembre s'inaugurà aquest monument commemoratiu de l'atorgament de privilegis del rei Jaume I al poble de Llagostera.

CURIOSITATS DE L'ÀVIA

Menjars del temps de la meva padrina Faustina.

(Transcripció original)

Pastells de llengua de vedella.

Quant tinguis les llengues ben cuytes les peleràs ab un ganivet. Tiraràs al morter una lliura de admetlles pelades per cada llengua y picaràs admetlles y llengues afeïnthi sis rovells d'ou y vuit unces de sucre, fins que tot plegat tingui una consistència com de massapà. Aleshores ab aquesta pasta hi podràs formar pastells pera córels al forn o be crespells pera fregirlos a la paella. Si ho

prefereixes, pots formar ab tot el conjunt una mena de coca o truyta feta a la paella o al forn sobre una llauna.

Mans de vedella (fregides).

Un cop les tinguis preparades cuytes y tallades a tires, les posaràs en un adob a la vinagreta, les escorreràs, les barrejars ab ous debatuts ab farina y les passaràs per la paella, servinles rodejades de julivert fregit.

Mans de vedella (al natural).

Cuytes, netes y desossades les tallaràs a bocins y les posaràs a coure durant dues hores pel cap

baix ab foch suau, ab cebas, pastanagues, herbes fines, sal i pebre. Després les escorriràs be y les serviràs rodejades d'herbes fines.

Espatlla de vedella rostida.

Es molt senzilla de fer. No cal sino netejarla, entatxonarla si's vol coure-la al ast, durant dues hores y servir-la ab el seu propi such.

La plaça de l'ou

Subtitolat: LA SENYORA, EL MICO i EL VIATJANT DE CARBURO

Al bell mig de la plaça d'un petit poble de muntanya s'hi pot admirar un prodigi sorprenent, un monument a l'ou.

A voltes l'atzar té cops amagats, unes vegades se'ns manifesta de manera còmica, altres trivial, altres com a tremendes contrarietats. En molts casos és ensulsió, i en pocs constructiu. La casualitat ha guiat l'home des del principi dels temps; i en els seus diferents graus d'alienament s'ha anomenat des de destí implacable fins a fútils coincidències. Com el cas d'aquell viatjant de carburos que era al·lèrgic als simis. Doncs bé, sempre que viatjava en tren: Plaff!, s'asseia al davant seu una senyora amb un mico. (Com a detall citarem que li agradaven amb desfici els moniatos; al mico, no a la senyora).

Recordo que jo de petit era molt llaminer de tot tipus de caramels, exceptuant els de pinya, que em produïen nàusea; se m'enganxaven pel paladar i em feien posar les ungles de punxa. (O almenys els cabells). Sempre que era el sant d'algun nen de la classe, aquest portava una bossa de caramels, jo posava la mà a dins i, per més que triés, que cerqués una determinada forma, encara que hi posés els cinc sentits... sempre n'agafava un de pinya.

En un poble d'alta muntanya hi va néixer, fa molts anys, una idea que va posar a treballar en

(Altrament dit:
L'atzar i la Casualitat)

sa realització a tots els habitants. La base del projecte era la mateixa que la de Juli Verne en el seu viatge a la lluna: mandar un projectil, disparat per un gran canó, al nostre satèl·lit portant com a tripulant un mico. Després de molts estudis es va determinar que la forma més apropiada per a l'obús era la d'un ou de gallina gegantí.

Aquell any la collita va ésser bona i no es varen estalviar els sous per a la fundició. Quin projectil més bonic! Per fora era llis i lluent com si fos de platí.

El canó s'havia de construir l'any següent, després de la propera collita; i mentrestant van decidir de guardar la bala en el celler d'en Pitu Xano.

Per al trasllat des de la fundició juntaren quatre carretes. I va ésser en aquest moment que el destí hi va posar cullerada, com en aquell minut de Waterloo. En passar per la plaça del poble la ràdio de la taverna del Coix informà que els americans havien arribat a la Lluna. Quina desil·lusió! I no els hi havien dit res! Tanta feina! Alguns volien prosseguir en el projecte, però la majoria no es va recuperar del cop. Foren retirades les carretes, i el gran estri restà a la plaça.

Al cap d'un any la immensa baluerna seguia dreta en el lloc on l'atzar l'havia deixat, però el batlle estava decidit a donar-li una utilitat. Aquell projectil al mig de la plaça no feia massa nosa, i era bonic tan lluent. Després de pensar-hi tres estones i mitja va sorgir la idea genial: Plantaren flors al voltant, el netejaren amb molta paciència, i ben arreglat feia goig.

El dia de la inauguració, després de les sardanes, es va descobrir una placa on diu: En homenatge a la gallina

(Fi de l'episodi titolat:
Els caramels de pinya, o
la gallina d'alta muntanya)

Climent

RECORDANT UN ANS D'AHIR DE LA NOSTRA VILA

DEL NOSTRE CASINO

Octubre 1888 - Octubre 1983
95 anys

El terreny del nostre Gran Casino era envoltat d'uns xarucs i vells roures. Avui sosté un envejat edifici que sobresurt dintre la província.

Aleshores les il·lusions i innovacions sobresortien i s'aplegaven amb sanitos a santuosa germanor. Ara, avui hi manquen; són esconyades.

Els nostres avantpassats en una diada d'un assenyalat cap d'any al·leluies cantaven i del seu tarannà parlaven.

El primer raig de llum que rebé la reforma del nostre Casino així d'uns membres de la Junta Directiva de la qual era president el Sr. Joan Font, era el mes de febrer de l'any 1927; el seguien: per tot l'any 1928 el Sr. Vicenç Vall, per l'any 1929 el Sr. Camil Llinós Gafas, per l'any 1930-31 (termini de l'obra) el Sr. Julià Cutiller... Tots sense distinció s'aferraren per portar a cap la gran reforma. Ho aconseguiren amb l'ajut i voluntat dels incansables individus de les Junes i sacrifici dels senyors socis. Va ésser una obra de tots i ara és el recés de tothom.

Avui donarem a llum uns escrits a uns homes fermes amics del nostre Casino... Corria l'any 1944, era ja acabada la nostra guerra interior que asotà el país i engolfí moltes innocents vides.

Al Casino, la nova administració li canvia el nom; el castellà el feren superior a la nostra bonica i clara parla catalana.

(Copiem dues cartes escrites l'any 1944 a dos socis aimants del nostre Casino).

Comencem:

El soci i bon amic Francesc Capdevila Saurí, exiliat a França, (on hi reposa), el també volgut amic Francesc Falivene (llargs anys també exiliat a França) reberen aquesta carta junt amb una foto del Casino (dit vell) que deia així: Edificio de un lejano ayer, desaparecido hoy; al contemplar sus viejas piedras avivan lo que de nosotros saben y vieron; nuestras charlas, horas y recuerdos juveniles y nuestra franca y leal amistad. —Un abrazo.— Llagostera, marzo 1944".

A més l'amic Falivene rebia una altre escrit amb una major i clara fotografia del nostre Casino reformat, que resava així:

"Llagostera, mayo de 1944".

"Amigo: Un día, lo recuerdas? nuestras mentes se embarzaron de una idea cultural y constructiva, Trabajamos, pusimos todos nuestros esfuerzos y con ellos y otras ayudas, llegamos a darle luz y vida.

Hoy al contemplar la obra, recuerdo el entusiasmo y camaradería de aquellos tiempos. Si en aquellos días hubo entusiasmo y camaradería entre nosotros, hoy, aunque lejos, perdura la amistad, sinceridad y afecto que sentimos. Un abrazo".

L'amic Falivene va ésser ferm puntal material i espiritual dintre les juntes i comissions on hi tingué un recte procedir essent admirat per la Societat. Les seves espalltes suportaren un feixug i extraordinari pes. Gràcies amic Francesc, els socis madurs el recordem i tots plegats te l'agraïm.

Per en Tià

ADAGIS QUE PARLEN

- L'ase per fam, menja l'agram.
- Hortelans i moliners, mai esguerren collita.
- Gos pobre, ple de ronya.
- Amb el temps són amos els aprenents.
- El ferro quan és calent es dobla molt fàcilment.
- A la somera que està prenyada, fes-la anar ben carregada.
- Al mal de cap el menjar el blat.
- A l'església per orar i a la plaça per a tretar.
- A home vell no li posis gros farcell.
- A les penes, tu.
- De llunyes terres, llargues mentides.

- Qui l'escudella d'altres espera, freda la menja.
- Qui dorm molt aprèn poc.
- Qui convida no menja.
- Viure mal i acabar bé, no pot ser.
- Qui bé lliga, bé deslliga.
- Qui ama o estima tard oblida.
- Qui xerra paga.
- Quan un vell fa nyinyeries no li passen en vuit dies.
- Al mal que no hi ha resistència, el millor remei és paciència.
- Cal saber conèixer quan n'hi ha prou.

Per en Tià.

Poesia que portà el nostre periòdic "La Selva" en el seu núm. 20 de data 7 de setembre del 1931.

(Transcripció original)

AMARGOR

Per què no escoltes una trista veu? ..
Els planys que surten del fons de mon cor!
Malait sigues... Oh señor meu! ...
que jo me moro! ... Oh qui'n dolor! ...

Jo que't volia: jo que t'aimava
am vir deliri, com ningú més;
jo que un suplici, per tu, passava
i avui em deixes... i ja maimés! ...

Oh, jo soc pobre!... Aquella es rica!...
Aquella t'aimes... per ella tot!...
i am mi no hi pensé ,ni poc ni mica;
ni una paraula per mil!... ni un mot.

Deu ampareume, i en vostres brassos
feu que descansi eternament;
guieume mare, guieu mes passos,
que jo deliro ben bojament!

Tu l'alegria, goig i ventura,
ditxa i hermosura, tot m'ho has robat!
i ara ¿qué'n resta?... sols l'amargura
que arreu m'envolta... Oh bell passat!...

Tu n'ets un lladre.. Tu la tristessa
dintre mon ànim infiltrat!...
la meva vida, tu, l'has malmesa
mes, jo et perdono... porque te aimat.

Pere Genís Rosselló

Castell d'Aro, 7-1-1913

Síntesi cronològica de la Prehistòria i Història de Llagostera i Comarca

Núm. 2

De les Glaciacions i l'Art Rupestre

PRIMERES GLACIACIONS

En refredar-se i estabilitzar-se el planeta Terra, després de les grans convulsions, comencen períodes de fred molt intensos anomenats GLACIACIONS.

Els Pols s'engrandeixen i s'encongeixen de gel ocasionant canvis de nivell d'aigua al Mar, havent-se comprovat que el Mediterrani augmentava i disminuïa uns 25 metres a cada període de fred o calor, i els altres mars es movien molt més.

De 10 milions d'anys enrera.

La primera glaciació comprovada s'anomena de BIBER amb un fred intensíssim.

De 5 milions d'anys.

S'anomena de DANAU. Les bèsties d'aquella època fugiren del fred del Nord i baixaren als climes més càlids de França, d'Itàlia, d'Espanya, de l'Índia i en particular a l'Àfrica. Però quan a l'Àfrica hi havia molta sequera i massa calor tornaven cap al Nord on havia calmat el fred.

De 3 milions d'anys d'antiguitat.

A Kènia (Àfrica) s'han trobat calaveres humanes fòssils molt semblants als esquelets de l'home d'avui, acompanyats de XOPENS i eines de pedra treballades iguals a les que es troben a Europa, Àsia, Índia i Amèrica.

De 2 milions d'anys.

S'han trobat a Tanzània (també Àfrica) petjades d'homínids, criatures i grans i també de bèsties semblants a un gos, gravades a les roques. Es suposa que al seu temps les roques eren de cendra volcànica o còsmica i que en mullar-se va fraguar igual que si fos ciment, quedant l'empremta del seu pas.

De 1 milió d'anys.

Fa molt poc temps que s'ha trobat a BAZA (Granada) la calavera fòssil d'Orce, considerada la més antiga d'Europa. Durant l'any 1983 els científics de Sabadell que la trobaren, estudiarien les seves característiques i després la tornaran a Granada.

SEGONES GLACIACIONS

Les d'un milió d'anys s'anomenen de GUNZ.

Les de mig milió de MINDEL.

Les de 300.000 anys de RIS.

Les de 100.000 anys de WURN.

Aquestes últimes es subdivideixen en quatre: I, II, III, IV.

Creuen els científics que els primers homínids més o menys peluts sortiren de l'Àfrica i seguint les bèsties que fugien de les regions massa tòrrides i seques van anar cap al Nord més fresc, on trobaven l'herba que els faltava per menjar i així vingueren a Europa per l'estret de Gibraltar, Àsia i l'Índia per Suez i Amèrica per l'estret de Beering.

Quant els freds apretaven tornaven a baixar a climes més benignes i a cop de segles ocuparen tot el continent americà empaitant les bèsties que els donaven carn i llet per alimentar-se i pells per abrigar-se.

A la nostra comarca igual que a tot el planeta, entremig de les glaciacions esclataven volcans i terratrèmols que enterraven homes i bèsties. Més tard tornava la calma que produïa vida i es tronava a repetir el cicle.

En molts llocs s'han trobat esquelets d'aquestes catàstrofes: A Cornellà de Terri, a Sant Julià de Ramis i a Cruïlles s'han trobat Mastodons, i en altres llocs: Elefants, Rinoceronts, Hipopòtams, Mamuts, Ossors, Panteres, Bous, Cavalls, Llops i Cèrvols.

Al voltant de Llagostera no s'han trobat esquelets fòssils perquè les roques, les sorres i la terra, en ser de procedència granítica, té una gran acidesa que descompon tot el que és orgànic i en particular la calça dels ossos.

Tot i així tenim constància de l'existència de l'home d'aquella època a Verneda, a Bruguera, a Panedes i a Ridaura, on s'han trobat XOPENS o sigui còdols tallats a propòsit, que servien com a destal utilitzant-los amb el puny, sense cap acompanyament.

A la comarca de la Selva, al voltant de Maçanet s'han trobat molts xopens que foren portats al laboratori de París per comprovar la seva antiguitat.

ART RUPESTRE

Durant les glaciacions i també més tard, les famílies de les tribus, per guardar-se del fred i de l'atac de les feres es refugiaven dintre de les coves naturals, on feien foc per escalfar-se i per foragitar les bèsties.

Moltes de les coves tenen una part més amagada o recollida que utilitzaven com a temple de supersticions o religió, on hi pintaven, amb sorprenent realisme, les bèsties de llur ambient, i de forma més esquemàtica la figura humana.

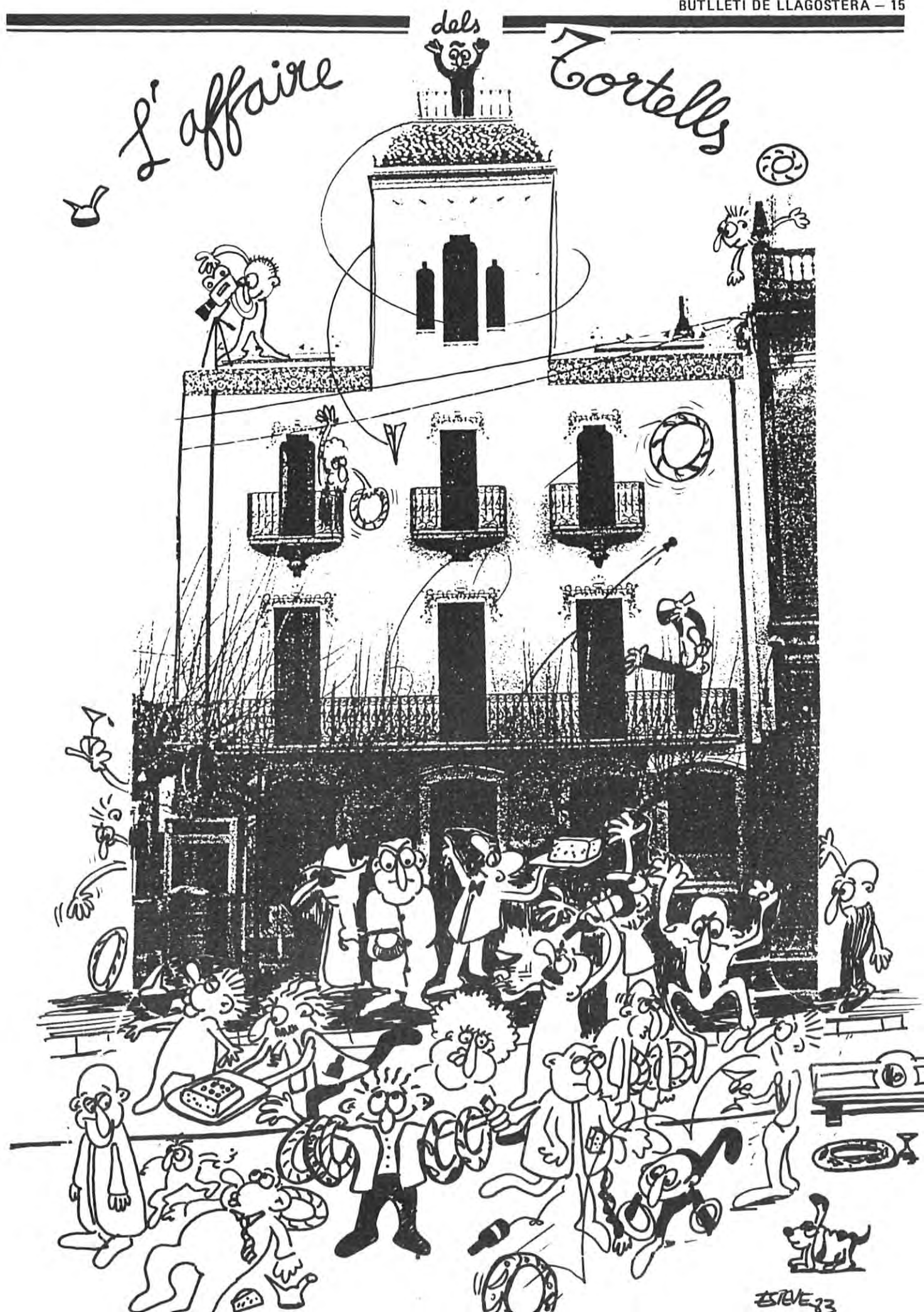
A Espanya hi ha moltes coves amb pintures, particularment a Astúries i el País Basc. A Catalunya la geologia no és tan favorable i n'hi ha d'altres a la conca del Segle i del Noguera.

A la comarca de la Selva, Garrotxa i Empordà totes són molt petites, les de Serinyà, de Llíeria, de Llímena i les de Torroella, on les parets o paraments interiors són tan rugoses que si alguna vegada varen ésser pintades, la descomposició de la pedra i els agents atmosfèrics ja les han destruït.

Encara que les dates de les pintures són un enigma, els científics creuen que com a màxim tenen uns 30.000 anys.

Emili Soler i Vicens,
col·laborador del Centre
d'Investigacions LACUSTÀRIA

G. E. BELL MATÍ

Hem sigut un grup que ens hem trobat, i ens hem trobat gràcies al teatre.

Cada u, abans de trobar-nos, buscava quelcom per a fer a Llagostera. Però, què...?

Volíem treure Llagostera d'aquest ensopiment, d'aquest diumenge tan rutinari: anem al cinema per anar al cinema, no perquè fan un film bo.

Volíem fer quelcom per aquesta falsetat que existeix en el ball.

Parlàvem que, a la nostra vila, el jovent es coneix molt poc, "hem de trobar quelcom que ens ajudi a conèixer-nos tal com som".

Trobant-nos a un lloc on hi hagi un ambient favorable a fi de que cada u es mostrés tal com és, que sigués difícil volguer mostrar-se diferent; un o dos dies ho podria aconseguir, però, més... no.

Què millor que un GRUP EXCURSIONISTA!

Organitzàrem la nostra primera sortida: SANT GRAU. Ho diguérem a tot el jovent que coneixíem. Allà ens començàrem a organitzar i elegírem una Junta i un nom: BELL-MATÍ.

Després per més organitzar-nos, ens hem associat al Casino Espanya i som un grup excursionista dintre d'aquesta societat.

Bé, ja hem començat, alguns potser diran que el cop fort ja està fet, però... hem de continuar.

De moment, fem excursions. Ara bé, si tots hi col·laborem, si cada u hi aporta les seves idees, si parla el que té coses per dir, tots veurem que no s'acabarà amb fer excursions.

Volem que Llagostera vagi creixent, que no resti parada, volem que vagi endavant.

És un crit que tota la joventut fa a tots els llagosterencs.

Amb aquest escrit una nova entitat comunicava al poble la iniciativa sortida d'una colla de joves que s'havia engrescat tot organitzant un festival.

Ara, 18 anys més tard, fem una taula rodona amb tots els que han estat Presidents fins avui. Cal dir que no hi ha hagut cap mena d'entrebanc per aconseguir reunir-los a tots. Per ordre cronològic, són:

1.er President: Joan Roca (5 octubre 1965); 2.on President: Narcís Amat; 3.er President: Ricard Rigau; 4.rt President: Joan Turon; 5.è President: Manel Leon; 6.è President: Ricard Rigau (Elecció: 10-11-1972); 7.è President: Ricard Rigau (Elecció: 12-12-1973); 8.è President: Joan Turon (Elecció: 9-10-1974); 9.è President: Joan Turon (Elecció: 22-12-1975, aquesta vegada, més en caire honorífic, agafant les regnes el sots-president Joan Ventura i amb la col·laboració d'una Junta de 35 membres); 10.è President: Joan Turon (Elecció: 18-2-1976. És continua el mateix sistema, essent sots-president l'Enric Ramionet); 11.è President: Narcís Amat (Elecció: 18-2-1978); 12.è President: Joan Sabat (Elecció: 10-11-1981); 13.è President: Aleix Bota (Elecció: 4-11-1983).

Els mateixos comenten que se'ls hi fa difícil reconstruir la història del Grup sota la referència de qui era President. Ens diuen: "Ens hem entès bé. S'ha anat de cara al Bell Matí i no cara a allò personal. Mai hem dit "feu" sinó "fem"!".

REPÀS HISTÒRIC

El Bell Matí va néixer en una època quan al poble no hi havia res per al jovent, de tal manera que cadascú anava per les seves; hi havia la colla de la carretera, els de rera mur, els de la plaça, etc., però tothom estava dispersat.

Com a grups culturals hi havia la Colla Sardanista que més tard es va desfer, i uns quants que feien teatre. No era com ara que hi ha tantes Entitats, només hi havia: el Casino, el Futbol, la Filatèlica i els afeccionats a l'arqueologia (els del "cavic" volien que el Bell Matí s'hi integrés, però això no va interessar).

Alguns dels iniciadors del Grup érem socis del Casino i anàvem per allà a passar l'estona. Llavors el Casino tenia uns Estatuts que li permetien tenir seccions filials i per tal de ser una d'aquestes seccions es varen fer els primers Estatuts, els quals havien de concordar amb els seus. Més tard els varen modificar i només podia haver-hi seccions autònomes. El Bell-Matí no n'era pas. Aquí començava una nova necessitat burocràtica que acabaria el 17 de març del 1972 quan el Grup es va legalitzar.

El poble en general va respondre molt bé al naixement del Grup excursionista, però hi havia un sector que n'era contrari. Des de la trona es deia que era una indecència que nois i noies anessin a fer excursions tots junts. Hi tenien com una obsessió. Les noies del col·legi de les monges no podien venir a les excursions perquè havien d'anar a Missa.

Les primeres tendes que el grup va tenir eren sense "sobretoldo" ja que no hi havia prou diners, i la primera vegada de fer-les servir ja es va posar a ploure. Aquesta excursió va fer-se amb uns boy-scouts francesos, el cap dels quals, anys més tard va regalar el llibre d'or on durant aquest temps han anat signant gent diversa que ha estat en contacte amb el Grup.

En acabar el mandat d'en Joan

Roca, que fou el primer President, es va fer el 1.er foc de camp al Puig i allà tingué lloc l'elecció del nou. En aquella elecció podria entrar-hi tot-hom, era una llista oberta a tots els socis. Allà va fer-se la votació i el que va tenir més vots fou elegit President. En aquesta llista hi havia, entre molts altres noms: els germans Masnou, N. Amat, M. Valentí, A. Arbusé, J. Roca, C. Lluís, R. Parramon, R. Castany, A. M. Bragulat, Compte, Campmajó, Laviña, Sagué, P. Fernández, Mallorquí, J. Esteve...

Més endavant intentàrem començar una Biblioteca. Es va anar a Girona i la Biblioteca Municipal ens va deixar una caixa amb una sèrie de llibres. Es tractava d'una biblioteca circulant, hom la tenia una temporada i llavors la tornava. Aquesta biblioteca no s'ha tornat ni reclamat mai tampoc.

El segon any es van fer els Pastorets i es plantà l'arbre de Nadal a la plaça. Arrel dels Pastorets va promorcionar-se força el teatre ja que era una activitat que agradava.

Recitals de cançó catalana

Es feien també festivals de cançó catalana. Una vegada es va anar a buscar en Lluís Llach, la Maria del Mar Bonet i en Rafel Subirachs, els quals van venir per 3.000 pessetes, tots dins un Seat 600, on no hi cabien amb guitarres i tot. Llavors en Lluís Llach encara no era conegut; qui sí ho era, era en Raimon. Acostumava a passar que una hora bans de començar el recital encara no es tenia al permís, el qual arribava un cop ja s'havia començat.

Més tard es veié que calia fer quel-

com per a la mainada els dissabtes a la tarda. Es va fer una setmana de joventut: una setmana d'activitats. Es va tenir en compte les seccions del Grup i es va dedicar un dia a cada cosa. Al final es va fer un dinar de germanor.

Per la Festa Major es començaren a fer els concursos de dibuix i redacció. El concurs de fotografia ja es feia des del segon any, però més endavant s'aconseguia organitzar un concurs provincial on es lliurava el "Cloquer de Plata" com a premi i aquest s'ha vingut entregant fins l'any 1982.

També es va plantejar la necessitat de sortir un butlletí intern, però no solament informatiu sinó de participació (que la gent escrivís cartes, col·laboracions, etc.).

Es començà a fer conferències amb el propòsit de fer-ne una cada mes. El primer conferenciant va ésser en Narcís-Jordi Aragó el qual va parlar d'un viatge que havia fet a Anglaterra. De temes per tractar no en faltaven però a l'hora de trobar el conferenciant era quan venien els problemes.

Ensenyàvem a ballar sardanes i a l'estiu es feien ballades a la plaça i malgrat ésser en disc ens cobraven de 600 a 800 pessetes per drets d'autor tot aprofitant-se de la joventut dels promotores.

La visita d'en Jubany

El tercer any del Bell-Matí va venir a Llagostera el llavors Bisbe de Girona, Mn. Narcís Jubany. Va visitar el Casino i nosaltres estàvem encara a baix, al costat dels W.C. del Casino. El Sr. Bisbe va dir que no podia ser que aquells nois i noies estessin allà i nosaltres vam dir-li que no disposàvem de cap més local. Llavors el Sr. Bisbe va dir que d'haver-hi un terreny, el Bisbat pagaria el local si aquest fos una cosa del poble. Davant l'oferta vam proposar-nos trobar els terrenys: vam mirar els terrenys de la Cooperativa però no va poder ser. Més tard, el mateix Dr. Jubany va dir-nos que sabia d'un terreny a Llagostera propietat d'una vídua que volia anar de missionera al Congo la qual semblava que podia donar el terreny tractant-se d'un local social. Les gestions però, les havia de fer el Bell Matí. S'hi va anar i va fer donació de dues parcel·les del Mas Sec. Inclús va venir un arquitecte del Bisbat per fer uns plànols on hi havia un teatre, una sala per a Biblioteca, una

altra per a conferències, una per a jocs, etc., tot molt bonic, però quan va ser l'hora de la veritat, el Bisbat es tirà enrera. Aquests plànols ens els varen demanar quan hi havia el projecte del Casal. Quant als terrenys no cal pas dir que, després de nosaltres fer les gestions, se'ls va quedar el Bisbat. En el fons ens va donar la sensació de què ja des d'un principi, el Bisbat mai tingué intenció de fer res.

Relacions amb el Casino

Primer vam aconseguir la Secretaria. Llavors es va demanar al Casino ens deixés el local actual. Es comenta que foren "uns 200 viatges a Can Regàs i uns 400 a Can Rodas". Però finalment s'aconseguí i els vespres s'anava a pintar-la.

Sembla que el Casino hauria hagut de voler, amb agrat, tenir dins seu el Bell-Matí, però de fet, de problemes mai n'hi han faltat. Amb les seves activitats culturals: teatre, exposicions, recitals, conferències..., s'ha donat molta vida al Casino i de vegades això no ha estat prou comprès ni valorat.

Més endavant es comprà la multicopista, es començà el programa de la Festa Major que fins aleshores l'havien fet els de la Filatèlica i fins i tot s'intentà fer-ne un per Nadal. Aquest últim no va anar bé: costà unes 20.000 ptes. i només se'n recolliren unes 2.000

Vingueren els del T.E.I. de Sant Marçal; es va fer un festival infantil molt espectacular patrocinat per la Cia. Asseguradora "La Catalana"...

Va arribar un moment però, que les coses no funcionaven. Bàsicament, la

Junta no es renovava i sempre eren els mateixos que anaven canviant de càrrec. Davant aquesta situació va sorgir la idea de fer un equip de direcció obert, on tothom s'hi pogués apuntar, encara que a efectes legals en Joan Turon deixava el seu nom per a figurar com a President. Quan es va prendre aquesta decisió no es sabia exactament quines conseqüències podia portar per al Grup, però davant la disjuntiva de renovar-se o plegar, tampoc ens preocupava massa.

El dia de l'assemblea quelcom havia canviat. Hi assistiren més de 30 persones noves disposades a participar-hi. Inicialment, la Junta la formaren 34 persones i el nombre va anar creixent fins a 52 persones, per més tard tornar

a baixar. Tot això passava a finals de l'any 1975 i cal tenir en compte la situació del país per entendre aquesta època. Era l'època del canvi, i el jovent amb inquietuds de Llagostera estava al Bell Matí, sembla lògic que fos d'aquí d'on sortissin iniciatives com la d'organitzar conferències centrades en els fets polítics de la transició i en les perspectives de normalització democràtica.

Sembla però que aquesta etapa no és valorada igualment per tots els Presidents:

—Penso que es va barrejar la política.

—No, no és veritat, ja que no es va prendre cap postura partidista. Es va donar oportunitat a tothom, a tots els partits; varen venir de totes les tendències.

—El Bell-Matí no feia ni les introduccions a les xerrades, llevat d'una sobre la democràcia.

—Ningú diu que el Bell Matí és un grup parroquial perquè pren cura del pessebre vivent, no?

—Més tard, quan va haver-hi alguna cosa que el Bell-Matí no podia assumir, es va fer l'Associació de Veïns.

—Sí, i de fet llavors ja hi havia una política municipal.

—I molta d'aquesta gent del Bell-Matí va deixar el Grup dispersant-se per altres camins (A.A.V.V., Butlletí...), tornant d'aquesta manera a un fer més tradicional.

SITUACIÓ ACTUAL

El passat dia 4 de novembre d'enquany en una assemblea de socis a la qual assistiren unes 22 persones es va procedir a l'elecció d'una nova Junta. Només va presentar-se una candidatura, la qual va merèixer la confiança dels socis assistents. Actualment doncs, la Junta està formada per:

PRESIDENT: Aleix Bota.

SOTS-PRESIDENT: Carles Grau.

TRESORERA: Isabel Casadesús.

SECRETÀRIA: Francesca Soler.

SOTS-SECRETÀRIA: Isabel Rabas-sedas.

VOCALS: Joan Sàbat (circular); Carles Fa (infantils), Jordi Fa (juvenils i grans), Jordi Masnou (material).

El propòsit d'aquesta Junta serà dedicar-se solament a l'excursionisme, deixant de banda totes les altres activitats que portava el Grup (Pessebre vivent, programa Festa Major...). El Bell Matí no refusarà de col·laborar-hi, sempre que sigui possible, però no es vol responsabilitzar de ser-ne l'organitzador.

Aquesta postura és deguda a què últimament la participació del soci, en general, ha estat molt baixa. La nova Junta fa una crida a la col·laboració i participació activa dels associats recordant que si bé el dret del soci és estar ben informat, aquest té el deure de col·laborar amb la tasca del Grup. Dels drets dels socis se'n preocuparà la Junta però dels deures, només se'n pot preocupar cadascú.

Molt breument, veiem què n'opinen aquells que en certa manera han estat els responsables de la història del Bell-Matí:

—*El canvi de timó té relació amb aquest mal que tenen totes les entitats. En 18 anys, de 600 socis, n'ha sortit una cinquantena que fessin activitats.*

—*El Bell-Matí diu que només farà excursions, doncs a mi em sembla molt bé.*

—*Potser això servirà de pont per arribar a altres llocs.*

—*Ells mateixos, dins les excursions, poden trobar iniciatives per fer noves coses. Així ha estat la nostra història.*

—*La captació de jovent de 15 a 18 anys és interessant, però com es fa?*

—*Doncs fent excursions!*

—*La nova Junta ja creu que és interessant fer altres activitats, però amb la gent que hi ha no es pot abarcar tot. Ara mateix, en Quim Planella està fent teatre amb el suport del Bell Matí, però la feina la tira endavant ell juntament amb d'altres.*

—*Si el Bell Matí no hagués tingut una base, que són les excursions, segurament totes aquestes activitats de què hem parlat no s'haguessin dut a terme.*

—*Quan es va formar el Bell Matí no es podia preveure que es plantaria un arbre a la plaça per Nadal o que avui tindríem taula rodona.*

REPERCUSSIÓ DEL BELL MATÍ EN EL POBLE:

Pràcticament des del seu naixement el Grup ha estat l'eix aglutinador dels joves amb inquietuds i ganes de treballar pel poble. De sempre ha estat una organització activa i pluralista que ha centrat la seva feina en el millorament personal i del poble en general.

Des d'un punt de vista nacionalista podem dir que el Bell Matí sempre ha enarborat la senyera, els escrits han estat sempre en català: en el butlletí intern es donaven nocions de gramàtica catalana...

Per altra banda, si ens hi fixem bé, tot el moviment actual de les diverses activitats del poble ha estat relacionat amb el Bell Matí, bé perquè la gent sortia directament d'aquest, bé la idea, bé per la col·laboració, en la feina, etc. Per exemple, el grup "Amics del Teatre" surt clarament de gent del Bell Matí. El mateix "Butlletí", engresca a gent que havia estat activa en el Bell Matí, també es participa en l'Associació de Veïns, les sardanes...

Si el Bell Matí s'hagués mantingut com el primer any, ben segur que avui no en parlaríem com una cosa viva. De fet, la dinàmica que ha permès tants anys de vida al Grup ha estat l'evolució d'acord amb la gent que hi

ha estat a dintre.

En general la gent estima el Bell Matí.

EL MOTOR DEL B. M.:

Recollim aquí alguns comentaris que ens fan deduir que el motor del Bell Matí no ha estat cap altre que la il·lusió i les ganes de fer coses de la gent jove:

—*"Si es van fer activitats de més va ser perquè semblava que si sortia una idea, com que érem prou colla, entre tots la tiràvem endavant".*

—*"El B. M. funcionava a base de provar de fer les coses i si sortien bé, ja teníem una secció més. Em fa l'efecte que de moltes coses no en miràvem massa les conseqüències. Eren coses de joventut".*

—*"El B. M. ha portat la inquietud de la joventut".*

Parlem ara de les palanques sense les quals el motor perd l'efectivitat: l'assumpte econòmic ha estat solventat amb les quotes dels socis i les subvencions. Actualment i ja des de fa massa anys, el primer medi d'ingressos no funciona del tot. El cobrament de les quotes planteja problemes i encara està pendent de posar al dia la domiciliació bancària. Tantmateix aquesta és una feina prioritària que la nova Junta pensa arreglar en aquest proper any.

Quant a les subvencions, les successives Juntes s'han mogut d'aquí cap allà per aconseguir-ne. Respecte a la política que han seguit els diversos Ajuntaments, es recalca que en general hi ha hagut poc interès per la cultura i no s'ha donat prou suport a les iniciatives del Grup.

Aquest any el Bell Matí ha rebut de l'Ajuntament d'unes vuitanta a cent mil pessetes. Però cal tenir en compte que el material adquirit per a Pastorets, Pessebre,... queda propietat de l'Ajuntament. Per celebrar el 18.è aniversari, per exemple, només ens donaren 15.000' ptes. quan havíem presentat un pressupost de 82.000. En canvi per a les sardanes varen donar 50.000 ptes. Això demostra que la coordinació i la planificació sovint falla o no existeix. La qüestió econòmica ha obligat al Bell Matí a no poder pensar amb seguretat en el futur. S'ha de fer per al moment i això sovint talla les ales.

El Bell Matí ha estat i és, una entitat de gent molt modesta a la qual tothom ha recorregut quan l'ha necessitat (quan es van inaugurar les cases barates i l'Ajuntament necessitava noies vestides de catalanes, naturalment va recórrer al Bell Matí; quan la inauguració dels pisos de la Cooperativa, de les vivendes per als mestres, dels menjadors de les escoles, de la casa de les Vídues,... sempre hem estat treballant allà on se'ns demanava, fent tot tipus de feines: muntatge d'altaveus, il·luminació, serveis d'ordre, preparar aperitius...). Més d'un cop en la història del B. M. hi ha hagut escenes com aquella del que pregunta: —Qui és aquell que hi ha enfilat dalt de l'escala? —Qui? aquell? —Ahl! és el President!

UN COMENTARI I DUES PREGUNTES:

—No es fa poble!

—Si se'n fa.

—Ara n'estem fent. Aquí es troben 18 anys del Bell Matí i això bé vol dir quelcom.

—Però no surt gent nova.

—Si home que en surt. Potser poca, però en surt. Si no fos així, el B. M. avui ja s'hauria acabat.

—En els "Amics de la Sardana" mateix, hi ha gent que no se l'havia vist massa i bé que treballen fent cursets, l'aplec...

—Jo penso que de gent per fer coses ja n'hi ha, però fa falta burcar-la i animar-la a sortir. Jo mateix, no tinc temps, però si vens a dir-me que t'ajudi a pintar un decorat, alguna estona al vespre, sí que vindré.

—Sí, sí que hi ha gent que pot col·laborar, encara que no vulgui tenir la iniciativa.

—Si preguntéssim a la gent de 13 anys què en saben del G.E. Bell Matí, què pensem que ens dirien?

—De cara a l'excursionisme, n'hi ha molt pocs que han vingut a fer excursions.

—Tota la mainada coneix al Grup pel concurs de dibuix de la Festa Major.

—Possiblement dirien que el Bell Matí és qui organitza el concurs de dibuix.

—Què pensem que se'n dirà d'aquí un parell d'anys?

Pren la paraula en Carles Grau, sots-president actual:

—“La iniciativa per part de la Junta que va entrar abans d'ahir és la de pujar força l'excursionisme i de tenir en compte la mainada. Tenim programat per al mes de març fer un curs d'iniciació a la muntanya i excursionisme. I si fa falta fer 10 cursets en farem 10, però sempre de cara a la mainada i amb ganes de potenciar l'excursionisme”.

En Narcís Amat comenta que vol fer quelcom no relacionat amb la mainada, juntament amb en Jaume Masnou volen fer una matinal fotogràfica, com a secció del B. M.

En Joan Sàbat, segurament continuarà tirant endavant, a nivell personal, el Pessebre vivent.

Per acabar, reproduïm un escrit d'en Josep M.ª Fàbregas, que l'octubre de l'any 1970 encapçalava el butlletí informatiu del B. M. Creiem és prou significatiu i suggerent, i té plena vigència donada la “crisi” actual del Grup.

AMICS:

Tu ets d'aquells que ho volies arreglar tot?

I... on ets ara?

No et veig enlloc!

Treballes molt? Estudies intensament? No tens temps?

O potser és que no tens ganes de fer res?

No eres tu que em vares prometre tantes coses?

De què se n'ha fet d'aquells anys de jove? Et sents vell? NO EM FACIS RIURE!! Vell només ho és qui ho vol ésser. I tu ets d'aquests? Tan jove d'edat i tan vell d'il·lusions? No pot ésser. Vas prometre'm que tu mai series vell... has oblidat la promesa?

Sí? No, no em desanimis.

Confia amb tu molt... no puc seguir confiant-hi?

Digues que sí! Eres jove, ets jove, seràs jove!!!

Ho sents? El teu cor encara crida!! Desperta d'aquest somni apagat!!

Hem de seguir lluitant en la vida!!

Ho has entès?...

Confio molt en tu!!!

Amb tot el cor.

Esperem que el Bell Matí sabrà retrobar la senda que porta als cims més alts.

Col·lectiu de Redacció

El Llibre d'Or del G. E. Bell Matí

L'estiu de l'any 1966, el recent format Bell-Matí va fer una acampada a Sant Grau acompanyat per un grup de boy-scouts francesos. Més tard, el 1.er de desembre del mateix any, l'Unité Montauban (així es deien els francesos) va regalar un llibre d'or al G. E. Bell-Matí.

Així ho explica l'escrit que hi ha a la primera pàgina i que ací reproduïm:

L'Unité Montauban de l'Association
des Eclaireurs et Eclaireuses de France au G.E.
Bell-Matí de Llagostera pour rassembler les
liens d'amitié noués lors de leurs
séjours d'été 1966 en Catalogne, avec
toute leur sympathie.

A Montauban le 1er Décembre

Le Responsable d'Unité Montauban
Alain Lévêque

Des de llavors el llibre s'ha vist enriquit amb tota mena de signatures, algunes de persones molt conegudes, altres no tant. Caldria destacar entre altres, la del que fóra bisbe de Girona, Mn. Narcís Jubany; les dels cantants Lluís Llach, M.^a del Mar Bonet, Ovidi Montllor, Pi de la Serra, Joan Isaac i Ramon Muntaner; les dels polítics Joan Paredes, Macià Alavedra, Roca i Junyent i la del ja desaparegut Josep Pallach.

Algunes de les dedicatòries varen portar en el temps de canvi polític vertaders maldecaps a la junta, com la del conegut polític Roca i Junyent que feia al·lusió al governador que llavors hi havia.

Col·lectiu de Redacció

Esperant que la propera vegada pugui parlar
nere tenir que anar a cap focuador, i totet
que se "degni" "bonaules henge"

Cordialment

Alain Lévêque

Le Responsable d'Unité Montauban
Alain Lévêque
4. VI 76

A la Grup d'Amis
a la tercera me la
por duda

afectament

Quina actuació més agradable!!

J. he sabut que perquè una actuació
Vagi bé, depèn tant de l'auditori...

Tot a Barcelona content.

¿Us en marden del dia... en Vell's que
he fet allà? Per la cantina es venen
els formatges allibats, l'at... s'ofereixen
matiss... el vend dels fruits, tendra,
bonic... I pensar que això, el...
podria ser tan... ent bonic,
i l'este... convertint en una...
vies... Contge, salut! independentia.
Simplificat. Massa que es... l'idea la
Vida la gent... oi?

A la vlt de goig.

Alain

El 26 de febrer del 1978
Llagostera. El Col·lectiu.

F R E D A

Quan tu rius, verge marbrada,
apunta el gel antàrtic
com una clara albada,
en el teu rostre sarcàstic,
en els teus ulls: freds i grisos
com el cel abrigat de neu,
com els llacs, d'aigua ben llisos,
exili fosc, de pagà Déu...

P. Parés C.

D E S P R E C I

Sento, al lluny, l'alosa tendra
xisclant amors, avui oblidats.
Sento un grill, que riu i plora,
la joia trista, dels desprecats.
A un gos jo sento cridar llurs penes,
per la femella que no vindrà,
i fins la poltra ja renilla,
pel blanc cavall que un jorn marxà.
Més dolç és el dolor que sento,
sabent-lo per ells tan compartit,
doncs, si un dubte els corseca,
jo, del llavis d'ella, ja l'he sentit.

P. Parés C.

"E G O "

Jo voldria viure pels que viuen
il·lusionats per un demà millor,
no per aquells agosarats que criden
bondats i llibertats fent de traïdor.

Nostre món està vessant d'egoïsmes
de vanitats, d'orgulls i d'ambició.

Tots volem ésser bons, honrats i dignes
i explotem a la millor ocasió.

Els ideals humans ja no s'escolten,
corre la veu del crim i la traïció,
ni els credos social-polítics contenen...

ni la moral d'alguna religió;
tots reclamem els drets i privilegis
mes, no complim amb la nostra obligació.

Josep Calvet

Poésies

FOC-FOLLET

*L'ombra que em digueres
era una..., però eren dos.*

*Aparentaven callats,
però parlaven d'amor.*

*L'ombra que vares veure
la que no era com cal,
un arbre la protegia
de la llum d'un rar fanal,
mentre la nit estenia
un mantell de discreció...
just els ulls nostres brillaven
encesos per la passió
i, com ecos repetien
les senzilles veus del cor.*

* * *

*Aquella ombra que vèiem
era una flama d'amor.*

Josep Calvet

O F R E N A
(Sonet)

Un instant tan sols, la teva mirada
es creuà amb els meus ulls, ardents de passió,
i, al moment, vaig pressentir un profund dolor
al callat fons del teu cor d'enamorada.
Oh tu, nereida, la de Neptú mimada,
torna, torna, als marcs fantàstics i d'il·lusió
on cada nit, dels arpeigs al màgic só
cantes plorosa una trista balada..!
Somriguin els teus us ulls, no sofreixis més,
que si ningú al món regina, t'estimés,
rendit d'amor davant teu m'inclinaria.
És poc per amorosir-te el meu oferiment
més, si pot alleugerir el teu sofriment,
pren-lo, i en la meua sinceritat, confia.

P. Parés C.

EL MUNDO EN MI SUEÑO

El sueño me invade,
los ojos me pesan
y se cierran
al dulce son de una canción.
Apoyo mi cabeza
en la almohada.
Me cierro en mi mundo
contigo
y empiezo a viajar
a través de la realidad.
Hasta llegar a un mundo
donde todo es fantasía,
donde el amor siempre gana
y los enamorados son felices.
Pues Cupido, el que amor reparte,
el de las flechas de plata,
jamás erra un tiro,
y todos la flecha
en el corazón llevan
consigo.
Una flecha en mi corazón se posó
un pájaro hasta ella voló
y cantando me explicó
que el amor eras Tú, que mi felicidad
sería total a tu lado
y que siempre me quedase contigo.

Fina

JO SÓC JO... I PROU!

A cavall de mes il·lusions
vaig pel món a l'atzar
cantant les meves cançons
que ningú vol escoltar.

Ambiciós de la Justícia
gelós de la Llibertat
passo les hores felices
evocant les obres d'Art.

La pau jo la visc a dintre
entre l'escalf de la llar
que crec el millor recinte
per viure amb tranquil·litat.

* * *

I, quan em toqui marxar
portant sols la pell de sobre
crec que estaré conformat
essent tan ric i tan pobre.

Josep Calvet

Les aventures d'en Ventura

Nicaragua: "Patria libre o morir"

A les dues cròniques anteriors, havia iniciat una mena de relat desenfadat, amb un intent d'humoritzar/ironitzar situacions viscudes que m'havien semblat angoixoses com les tortugues o inadmisibles com el comportament de la policia mexicana, però vist el caire que estan agafant les coses, vull fer un salt per donar la meua impressió de la visita a Nicaragua, aquest país centreamericà d'uns tres milions d'habitants, que està amenaçat pels "amos i senyors de la guerra". De produir-se, seria la quarta invasió d'Estats Units en el que va de segle.

La Revolució és jove

Entrava a Nicaragua a peu des de la frontera d'Hondures. Deu haver-hi cap a un quilòmetre. Ambdues, i especialment la nicaragüense, amb força presència de soldats. El que havia sigut l'edifici aduanal estava destruït per un atac dels "contres" —per aquells dies— gener 83— començaven a fustigar fortament—. Els edificis burocràtics eren doncs unes quantes barraques de fusta sense cap mena d'ostentació. El meu equipatge, tot barrejat en un inseparable sac, va ésser minuciosament registrat per un inflexible "compasandinista". Un altre "compa" més agradable, em preguntà coses sobre el país, la meua "missió" allà i què en pensava de la immediata visita del "Papa", tot manifestant una fe cega amb el missatge de pau d'aquest pastor d'homes...

Va quedar una mica decebut en repetir-li que simplement era viatger, que només volia observar, que sí, que tenia simpatia per la revolució però que estava de pas, i en quant al "Papa", que no, que no hi creia, que feia temps que havia deixat d'ésser catòlic per força... —El xicot, malgrat tot, em va despedir cordialment.

Amb el "petate" a l'esquena enfilava de nou el camí a la recerca d'un "camió", que com és habitual es va emplenar a "tope". Sort de la conversa tan agradable com interrogatòria —amb un lleuger toc sensual—, de dues "compas nicas" que s'interessaven per la vida d'aquest aventurer amb pinta pseudo-revolucionària (anava amb la millor de les meves barbes, l'incondicional mocador negre, etc.). De nou vaig haver s'insistir, que anava per lliure, que admirava la revolució...

D'entrada, em va quedar clara una cosa, a part dels només quatre anys que porten del "triunfo", la Revolució és Jove. Jove de temps, de gent, d'esperit...

Vaig passar la nit a Somoto, poble proper a la frontera. Un xicot tronat "platicador" i conscienciat, em va donar allotjament al temps que marcava una pauta en moltes de les converses mantingudes amb els "nicas": qualsevol problema creuen que el poden resoldre amb les armes. És un poble disposat a tot. D'aquí el lema: "*Patria Libre o Morir*".

Aquesta irreversible i fanàtica frase, aviat és compresa. Bona part de les persones amb les quals vaig parlar, havien sofert d'una manera o altra la bestialitat i l'opressió del somocisme: germans assassinats, pares "desapareguts", dones violades i torturades, presons horribles, i tot el que us vulgueu imaginar. Així és com pots trobar-te amb soldats del FSLN, de tretze anys!! —Obviament són voluntaris: "*Prestos a defender su revolución hasta la muerte*".

Managua

La impressió que hom té en arribar a Managua és força desoladora, degut al terratrèmol que l'any 1972 va arrasar la ciutat (quan tot l'auxili internacional va ésser acaparat pel dictador) i als bombardetjos que va ordenar sobre la població el mateix Somoza l'any 79, pocs dies abans del "triunfo".

Malgrat que amb els tres anys de revolució s'han realitzat més obres públiques que en tota l'època de "Tachito", del que era el cor de l'antiga Managua només queda una semi-enderrocada catedral, el Palau Nacional i l'edifici de Correus. La capital s'ha hagut d'anar estenent per llargues vies que són dificultosament cobertes pels serveis de "bus", ja que no poden utilitzar molts vehicles per manca de recanvis. La història de Cuba es repeteix, i el "boicot" ianqui comença a ésser dur. Estan fent els itineraris amb

furgonetes, camions i tota mena de carruatges.

Em vaig instal·lar en una petita pensió freqüentada per internacionalistes i rodamons. Dels primers destacava la colònia danesa, també holandesos, italians, francesos, alemanys, suïssos, canadencs i fins i tot un exiliat espanyol, jubilat, que havia viscut a Venezuela, i que va anar a Nicaragua per col·laborar amb la revolució. El meu compartiment tenia quelcom així com un metre d'ample per dos de llarg, llit inclòs. Però em sortia barat: vint-i-dos còrdobes (canvi oficial: un dòlar, deu còrdobes; al mercat negre un dòlar, de cinquanta a seixanta còrdobes, però no us escandalitzeu, de Mèxic avall a qualsevol país hi ha "demanda" de dòlars).

Passejar per Managua a més de cansat és força insípid; la calor és angoixosa i enganxosa, malgrat estar al peu del llac del mateix nom. La dispersió urbanística fa que no existeixi un centre. La Managua vella tot i els esforços sandinistes, segueix essent una zona pobra amb algun clàssic retrat de nens "limpiabotas" embrutats i descalços —imatge aquesta a Mèxic repetida constantment—, amb els grans mercats plens de gent i d'ofertes —ja s'han construït per zones, quatre grans llotges pròpies d'una ciutat moderna—, amb els edificis enderrocats... En els "encants" podeu trobar-hi des dels habituals venedors de "chicha" —beguda típica de blat de moro—, fins a una lectura de poemes. Sí, s'estan fent lectures de poesia al "poble", en un intent perquè la cultura deixi de ser elitista. Cosa, d'altra banda, força difícil. Les vegades que vaig anar al cinema a visionar quelcom "progre" com podria ésser "Reeds", o a un recital de cantants folk canadencs, o a un parell de restaurants d'un cert luxe, la major part de l'afluència eren "güeros" (blancs), estrangers residents, etc. El "poble" en general, també és fan de J. Iglesias, tot i que molts no obliden ni li perdonen, que anés a cantar en el sant d'en "Tachito Somoza", que al cel sigui...

Del Pacífic al Caribe

Un dels punts obligats per a qualsevol "turista" a Nicaragua són les "Corn

L'antiga catedral de Managua, semi-derrocada pel terratrèmol del 72, ara està presidida pel retrat de Sandino. Les restes del cataclisme i la guerra són evidents.

Island" o les illes del Blat de Moro, situades al Caribe, que fan les excel·lències de la zona. El petit problema és com arribar-hi. Pràcticament la totalitat de ciutats importants i en conseqüència de població, es concentra a la banda del Pacífic. El centre del país està cobert per muntanyes, boscos i selva, només habitat en les voreres dels rius o en petits pobles. A la banda del Caribe la població és majoritàriament negra, els famosos "misquitos", descendents dels antics esclaus africans, que òbviament no tenen res a veure amb el tipus "nica" generalitzat: característiques asiàtiques, ulls petits, poca cultura, grocs de pell, etc.

La presència de gent de color, a més de a les illes caribenques, es repeteix al llarg de tota la costa, Guatemala, Honduras, Costa Rica, Panamà... formen un món a part, molts no coneixen "l'idioma" i parlen un anglès xapurrejat, de difícil comprensió. Bé, a Nica, passa el mateix, i aquest és un dels problemes més greus amb què s'han trobat els sandinistes, produït bàsicament per la mútua desconexença. Per anar a Bluefields, port al Caribe, s'ha de treure un permís a l'oficina d'emigració. El viatge és lleugerament llarg. De Managua a Rama, darrer lloc on es pot seguir per carretera, hi ha unes set hores de "camió". Vaig fer nit a l'estació de "Bus" —sortia a les quatre del matí—. Malgrat la meua puntualitat, vaig haver d'anar dret. De Rama al port hi ha unes cinc hores més... amb vaixell pel riu del mateix nom. Les penúries del viatge per carretera van ésser compensades en el plaçer deslliçament pel riu, de gran cabdal i molta fondària, però totalment tranquil, invariable, ple de colors, igual que el pai-

satge, verd tropical, selvàtic... tan sols atravesat pels sorolls musicals dels ocells.

Bluefields és el típic poble caribenc. Realment l'exòtic som els blancs. Parlant amb els "morenos", prompte vaig entendre el per què de la seva aversió al sandinisme. Així com a la part occidental del país la dictadura feia destrosses, els efectes no arribaven als pobles "caribes", i B. és a més un port important, pel que el trànsit portuari era considerable i no els mancava res (tot el contrari que a la gran majoria de la població). Ara, en no arribar vaixells americans, les condicions de vida s'han tornat força més dures. D'aquí i degut a la mala informació, la seva disposició contra el règim sadinista, que sembla està en camí d'arranjar-se.

Però no són solament els "misquitos" els que habiten al Caribe Nica, hi ha dos grups ètnics més: els "Rama" i els "Sumo", també negres. Els tres es troben en rivalitat.

La sortida de Bluefields en un vaixell pesquer, el paradís de "Corn Island", el viatge en un avió destartat, ho deixo per a un altre dia.

"Por todas partes nos cornea el toro"

La part nord-oriental del país, és tan conflictiva com interessant. Quan hi vaig passar ja eren conscients del perill "contra", malgrat això, donava gust veure els camps de cotó acabat de recollir, els cafetars on s'estava treballant, la canya del sucre... És a dir, les úniques riqueses, juntament amb els fruits tropicals (plàtan, pinya, mango,...), d'un país subdesenvolupat.

El Comandant Sandinista i Ministre de l'Interior, Tomàs Borge (el capdavanter més carismàtic, en un país on han fet un gran canvi sense "Jefe Máxim"), analitzava en unes declaracions, la precària situació econòmica, partint de la base de què la insurrecció, la guerra, l'evasió de capitals, els desastres naturals (inundacions i sequeres) ...han portat a una forta descapitalització: "...Se nos paga a precios más bajos... la crisis económica que sufren todas las naciones del mundo subdesarrollado también nos afecta, y mientras nuestros productos de exportación han bajado de precio como consecuencia de la manipulación internacional, todos los productos o bienes manufacturados que provienen de esos mismos países han triplicado o quintuplicado sus precios, lo que significa que recibimos menos y tenemos que pagar mucho más. Es decir, por todos lados nos cornea el toro. Por cada diez dólares que le prestaban a Somoza, éste regresaba 105, pero con la elevación de las tasas de interés, nosotros tenemos que devolver 117, con el agravante de que Somoza no utilizó estos recursos para desarrollar el país, sino para enriquecerse personalmente en el marco de la corrupción generalizada".

(Continuarà)

SECCIÓ INFANTIL

INTRODUCCIÓ

Com heu pogut veure, l'entitat tractada en aquest número ha estat, el G.E. Bell-Matí. En la nostra secció infantil, com a complement, hem demanat als nois i noies de les escoles que ens fessin una redacció, donant llur opinió envers aquesta entitat. El resultat ha estat una mica decepcionant en descobrir un cert desconeixement del que és i del que fa el Bell-Matí. També cal remarcar, que l'atractiu principal per als nois i noies és l'activitat dedicada a l'excursionisme.

Vegeu ara les redaccions escollides:

Col·lectiu de Redacció

El Bell-Matí m'agradaria saber que és. Jo no en sóc sòcia, perquè mai hi he anat i no sé el que és. No sé si m'agradaria anar-hi, a mi les excursions a peu no m'agraden gens. A mi no m'agradaria ser sòcia, perquè crec que és molt avorrit. Jo no en sé res del Bell-Matí, només he sentit, m'han dit que va començar el dia 3 d'octubre del 1965, ara fa 18 anys. Fan moltes excursions, però jo no vull ser sòcia perquè m'han dit que és molt avorrit i val molts diners, i per anar-hi a peu val més quedar-se a casa mirant la tele, a menjar i a dormir com diu la gent.

Jo no canviaria res del Bell-Matí.

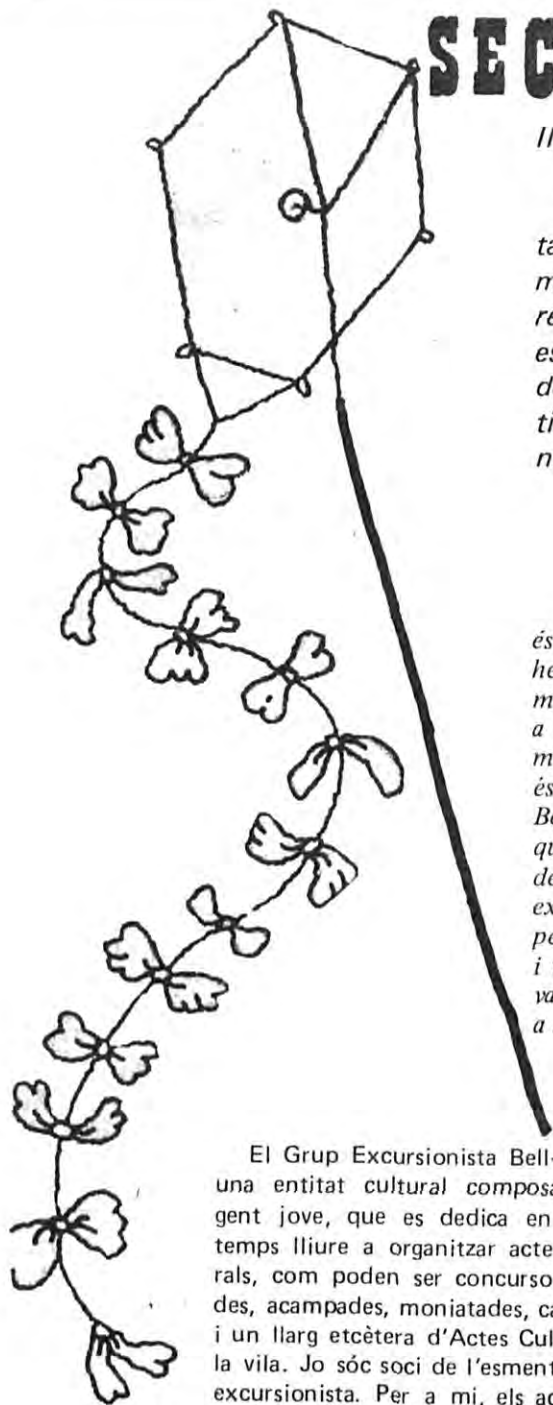
Marta Rondan

El Grup Excursionista Bell-Matí és una entitat cultural composta per gent jove, que es dedica en el seu temps lliure a organitzar actes culturals, com poden ser concursos, sortides, acampades, moniatades, carnavals i un llarg etcètera d'Actes Culturals a la vila. Jo sóc soci de l'esmentat grup excursionista. Per a mi, els actes millors que el Bell-Matí patrocina són: els concursos de dibuix de la Festa Major, la marxa infantil, el dinar de germanor i les acampades.

Els socis paguen una quota anual de tres-centes pessetes aproximadament. Es descompta una mica l'import de les excursions, i els no socis paguen una mica més. Els socis poden ésser de qualsevol edat. Si es vol ser soci, es pot seguir el senzill procés habitual, que és anar a les vuit de la nit a la reunió i demanar la informació necessària.

L'esmentat grup va ser fundat l'octubre del 1965 a Llagostera, fins els nostres dies. I esperem que duri molt més.

Joan Manuel Sánchez

El G.E. Bell-Matí, segons m'han dit, vol dir: "Grup Excursionista Bell-Matí". Jo a més de no ésser soci, no en sé gaire d'aquesta associació, però us explicaré el que sé. El Bell-Matí, jo crec que està molt bé, sobretot en les organitzacions que fan per als infants a les Festes. Per a la Festa Major organitzen un concurs de dibuix, també hi ha un concurs de fotografia, etc...

A més de concursos, espectacles, etc..., fan acampades. Això és el que m'agrada més, perquè crec que tots hem d'aprendre a viure al bosc.

Però no tot han d'ésser lloances, també hi ha crítiques a fer. Per exemple, m'agradaria que el Bell-Matí donés més informació, de com fer-se soci, informar de les activitats que posen en funcionament, etc...

Per Nadal fan un "Pessebre Vivent", que consisteix en revivir i reproduir amb persones el naixement, els pastors, fins i tot hi ha cabres.

Això és el que sé del Bell-Matí i el que m'agradaria que féssin.

Jordi Pinsanch i Estanyol

El Bell-Matí és un gran grup excursionista que sap divertir-se quan és l'hora i també sap ajudar en cas de necessitat.

Moltes vegades van a acampar amb el grup excursionista de Sant Feliu de Guíxols, ja que són molt amics.

El Bell-Matí, a més d'organitzar excursions i acampades, també organitza, en diades especials (com "La diada de Catalunya", "La Festa Major", "La festa de la Tercera Edat, i com no, i com no, la seva festa: L'Aniversari del Bell-Matí) jocs de cucanya, concursos de dibuix, de redacció o poesia, Gimcanes, Cercaviles, etc... Però, a més de concursar, el que guanya obté un premi, encara que no sigui el guanyar el que importa, sinó el participar.

Jo vaig en moltes ocasions a excursions i acampades, i ho passo molt bé.

En el Bell-Matí sempre hi ha amistat.

Si un té una idea, es reuneixen i es discuteix, si és acceptada per tots es posa en pràctica, i quasi segur que és divertida.

Jo trobo que el Bell Matí està molt ben organitzat, i preparat per a qualsevol cosa que pugui passar.

Si no fos per aquest grup, que es va formar fa disset anys, mota gent d'aquí el poble, i inclús que no són del poble, no es divertirien com ara ho poden fer.

El Bell-Matí segueix endavant, donant-li un cop de mà, el seu president JOAN SABAT, el secretari, els vocals, etc.

O sigui que, amics, ajunteu-vos a aquest gran grup, el Bell-Matí.

Sònia Puig Mayol

Un bon dia estava a casa meua, sola, avorrida sense fer res. Era l'estiu i totes les companyes i companys eren de vacances. Jo també en faria però més tard.

Tot de cop, per sota la porta, el porter hi posava un paper. El vaig agafar i vaig veure que era un programa. Sí! un programa amb dibuixos molt graciosos i divertits. Era d'un grup de nois i noies, alegres, que tenien ganes de fer alegre tot el poble, organitzant festes, etc. S'anomenava BELL-MATÍ. Sol fet el nom ja em va agradar. Volien fer moniatades, caminates, acampades i moltes coses més.

Hi ha gent que es pot fer soci. Jo no ho sóc, però miro de col·laborar amb festes, acampades, etc.

M'agradaria que durant aquest any féssin coses sovint. Però crec que fan una obra de diversió molt important en un poble com és LLAGOSTERA.

En aquest poble com és Llagostera, petit com a poble, però molt gros en espectacles, hi ha un grup de nois i noies que són molt simpàtics i tenen molta voluntat. Aquest grup és el BELL-MATÍ que normalment es dedica a fer coses per a infants. Anar amb aquest grup, ha d'ésser molt divertit: jo no hi he anat mai, però algun dia hi aniré. Molt sovint fan excursions, a l'estiu van a colònies, i a l'hivern, al poble, fan jocs per a la mainada. Si alguna tarda a casa algú no sap què fer, que vagi cap al Bell-Matí que allà s'ho passarà bé, divertit i entretingut. Fa poc, es va celebrar el XX aniversari des que es va fundar i al poble es va fer una gran festa on hi van actuar pallsos, varen cantar cançons, etc.

Bé, nois i noies, espero que algun dia d'aquests ens trobem al Bell-Matí i que ens ho passem molt bé, i també que quan ja siguem més grans encara continuï aquest grup, i nosaltres siguem un d'aquests nois i noies que ajuden a què aquest sigui cada dia més entretingut i divertit.

Francesc Vilanova i Vila

opinió... opinió... opinió... opinió..

MOCIÓ DEL GRUP SOCIALISTA A L'APLICACIÓ DE LA LLEI DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE CATALUNYA A L'ADMINISTRACIÓ

L'Estatut d'autonomia de Catalunya proclama la cooficialitat de les llengües catalana i castellana en l'àmbit territorial de Catalunya i encomana a la Generalitat que garanteixi l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes.

La Llei 7/1983, de 18 d'abril, de Normalització Lingüística de Catalunya, malgrat el recurs presentat pel Govern en uns petits punts, és plenament vigent i tendeix a superar la desigualtat lingüística actual, segons què es desprèn de la seva exposició de motius. Impulsa, a més, la normalització de l'ús de la llengua catalana i garanteix l'ús oficial de les llengües castellana i catalana a fi d'assegurar la participació en la vida pública de tots els ciutadans.

Pel que fa a l'impuls de la normalització de l'ús de la llengua catalana, la llei defineix com objectiu l'efectivitat de l'ús oficial del català. En l'àmbit de la garantia d'ambdues llengües, es preceptua que ningú no pot ser discriminat per raó de la llengua oficial que utilitzi.

En el terreny de l'aplicació pràctica i quant a funcionament intern de l'Ajuntament i les seves relacions amb els administrats, aquests objectius es tradueixen en les preceptes legals següents:

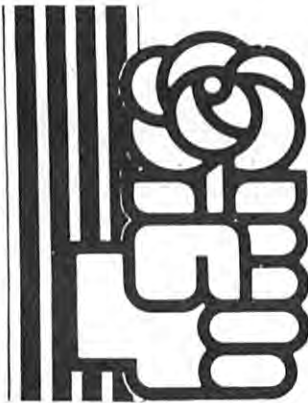
1.- Tots els catalans tenen dret a conèixer el català i a expressar-se en aquesta llengua, de paraula i per escrit, en les relacions i els actes públics, oficials i no oficials.

2.- Les manifestacions de pensament o de voluntat i els actes orals o escrits, públics o privats, no poden ocasionar a Catalunya, cap tipus de discriminació, pel fet d'ésser expressats totalment o parcialment en llengua catalana. Produeix tots els seus efectes jurídics i no poden ser objecte d'ajornament, requeriment de traducció o qualsevol altra exigència.

3.- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'Administració Local. Per això, la documentació derivada de les actuacions administratives, els avisos, els impresos i formularis redactats en llengua catalana, tenen validesa oficial. Són igualment vàlides i eficaces totes les actuacions administratives fetes en català.

4.- En l'àmbit de la seva competència, les Corporacions Locals regularan la normalització de l'ús del català en les activitats administratives de tots els seus òrgans.

5.- Qualsevol ciutadà té dret a relacionar-se amb l'administració local en la llengua que triï, la qual cosa significa que l'Administració ha de lliurar els documents o testimonis que afectin als interessats, o que aquests requereixin en l'idioma que sol·licitin. Això, afecta qualsevol tràmit d'expedient, tant si és iniciat a instància de part com si ho és d'ofici.

6.- En l'àmbit territorial de Catalunya, els ciutadans poden utilitzar la llengua oficial que triïn en les relacions amb l'Administració de Justícia, sense cap mena de traducció. Els documents presentats en català davant els Tribunals i els Jutjats de Catalunya són plenament vàlids i eficaços.

En virtut dels preceptes legals i pel que fa referència a l'ús oficial de la llengua a l'Ajuntament de Llagostera,

PROPOSEM:

PRIMER.- Les Actes de les sessions que celebri l'Ajuntament Ple, la Comissió Permanent i les Comissions Informatives, es redactaran únicament en llengua catalana. També es redactaran en aquesta llengua les actes dels diversos Patronats, Consells i Entitats amb personalitat jurídica dependents d'aquest Ajuntament.

SEGON.- Conseqüentment amb l'article anterior, l'Alcaldia, les Ponències i els Conseller-Delegats, així com les diverses Dependències Administratives o Serveis, redactaran, únicament en llengua catalana, els dictàmens, informes i propostes que hagin d'ésser sotmesos a la decisió o coneixement de qualsevol òrgan corporatiu municipal.

TERCER.- Es tramitaran en llengua catalana tots els expedients administratius d'aquest Ajuntament, amb les observacions següents:

- Quan l'expedient s'iniciï d'ofici, la tramitació es farà en llengua catalana. Sempre que qualsevol interessat ho sol·liciti expressament, se li lliuraran els documents que l'afectin o interessin, en llengua castellana. En qualsevol cas, no serà interrompuda la tramitació en català.
- Quan l'expedient s'iniciï a instància de part, la tramitació es farà en llengua catalana, però es lliuraran al interessat els documents que l'interessin o que desitgi, en llengua castellana, sempre que ho sol·liciti. De la mateixa manera, qualsevol interessat pot sol·licitar expressament que els documents que formen part d'un expedient, que estiguin redactats en llengua castellana i que l'afectin o li interessin, li siguin lliurats en català.
- De tots els expedients que hagin de tenir efectes fora dels territoris en els quals el català és idioma oficial se n'expediran còpies en llengua castellana, tant si són resolutoris com informatius o estadístics.
- Els expedients que hagin de tenir tots els seus efectes fora dels territoris en què el català és idioma oficial o que afectin a l'Administració Militar es redactaran en llengua castellana.

QUART.- Les certificacions que expedeixi aquest Ajuntament a instància de part, seran redactades en llengua catalana o castellana, d'acord amb la llengua utilitzada a la petició.

Llagostera, 15 d'octubre del 1983

El Tinent d'Alcalde
de l'Àrea de Serveis
i portaveu del Grup Socialista

Josep Albà i Matamala

opinió... opinió... opinió... opinió...

DEMOCRÀCIA-SOCIALISME

De sempre la dreta i els sectors més reaccionaris de la societat han pretès i quasi sempre amb èxit, oposar al contingut d'aquest "binomi" una aferrissada oposició i malauradament l'esquerra, i molt concretament els comunistes, no hem sabut explicar prou bé a la mateixa que DEMOCRÀCIA i SOCIALISME no són ni poden ésser contradictoris i si en algun dels casos ho fossin, l'un o l'altre hauria de perdre contingut.

Estic convençut que sense DEMOCRÀCIA no hi pot haver SOCIALISME. Ara, sense socialisme tampoc hi poden haver llibertats democràtiques i ho veiem arreu del Món amb les "lluites socials i polítiques", en totes les esferes socials. Hi poden haver i malauradament hi ha "brots de corrupció" i ho sabem, és cert, sabem que l'ambició del ser humà és gran però no és aquest el cas, aquests són defectes humans i per tant "perfeccionables" o almenys "millorables".

Aquest és el Socialisme que voldriem tots i sinó tots si una gran majoria del "col·lectiu" de la societat, no d'imposicions per part d'un o altre grup de la mateixa, sinó un Socialisme en Llibertat.

Nosaltres en cap concepte podem oblidar la Revolució d'Octubre, concretament la Revolució Rusa un "fet històric" que va commoure el Món i al mateix temps va fer trontollar el "capitalisme" i que va marcar una etapa. Resumint que al company Lenin el Món del Treball així com el de la Cultura li devem molt. Moltes de les reivindicacions es deuen a aquest "fet".

És clar que aquest "fet" no hauria estat possible si abans en Karl Marx no hagués publicat les seves "Tesis i el Manifest" dues obres que encara perduren, que encara són vàlides i per molts anys ho seran. L'un va marcar les vies i l'altre les va aplicar per tant tampoc podem renunciar al Marxisme a aquestes vies que un dia ens portaran a la perfecció de la Societat... al SOCIALISME en LLIBERTAT.

D'ací que nosaltres ens abracem, busquem i un dia trobarem aquesta Societat més Justa i ha partir d'aquí començar la nostra tasca de fer un Món Millor sense "explotats ni explotadors" on tothom s'hi senti bé, amb

les seves responsabilitats socials, polítiques i culturals.

I ja amb aquests conceptes en el context de l'afer "social i polític" de la mateixa Societat tenim els dos "blocs antagònics", per una banda la dreta conservadora i arcaica i per l'altra l'esquerra progressista i innovadora, no podem dir-ne innovadora en el sentit més estricte de la paraula, ja que, com veurem ens acostem més i més a la Doctrina Cristiana. Se'm dirà que no té sentit que un comunista pensi així, i el té, perquè Jesucrist i la seva Doctrina són molt clars quan aquesta diu que els BÈNS DE LA TERRA SERAN BÈNS COMUNS, BÈNS DE TOTS. Aleshores, si fins i tot l'Església se'ns ha tornat conservadora, si bé no reneguem de la Doctrina si ho hem de fer de les seves "directrius", de la seva "institució" per tant hom pot creure en Déu i la seva Mare, amb el CRISTIANISME però al mateix temps ésser ANTI-CLERICAL, aquesta és la paraula justa, creure en Déu i sa Mare i no creure amb els homes que d'una Doctrina molt Noble n'han fet un Negoci molt Clar.

I si aprofundim més en la història veurem com aquesta "lluïta de classes" aquesta "crisi de civilització" aquesta conseqüent "Crisi de capital" ens la porta també, ni més ni menys que l'ambició del ser humà amb la seva gran ambició.

Per això nosaltres estem, lluitem perquè la claretat vingui al Món, que tothom tingui el seu lloc, s'acabin per sempre les "opressions" i el fort, el poderós no es valgui ni de la FORÇA ni del PODER per oprimir al desvàlid, al feble.

Aquest concepte ens porta cap al SOCIALISME en LLIBERTAT, cap a la REVOLUCIÓ de la MAJORIA i aleshores tindrem claretat al Món.

Aquí és on ens donarem compte de com, quant i de quina manera s'ha robat i s'ha reprimat, inclús s'han fet morts i tot perquè, per acumular fortunes, immenses fortunes pel bé d'uns pocs i l'explotació de molts.

Tenim casos concrets al Salvador, Guatemala, l'Argentina, Xile i tota l'Amèrica Llatina així com Sud-Àfrica i d'altres països arreu del Món.

—Què passa allà?— Concretament que "l'opressió de segles" ara s'ha estavellat i perquè... senzillament no és possible que uns pocs visquin en "l'opulència" mentre la majoria passa "fam i privacions" sense límits i que quan el Poble s'aixeca i diu prou ja no hi ha qui el pari, es mou la massa i quan la massa es mou no hi ha exèrcit capaç de pararla, mataran molta gent però com més víctimes faran més i més odi crearan, és un cercle viciós que no s'acaba mai. Aquesta gent lluita contra l'opressió i busca al mateix temps la LLIBERTAT.

És una guerra oberta del conservadurisme i les forces de progrés, en aquest cas el Poble.

—¡Quí té raó!— Crec que és molt clar la DEMOCRÀCIA i el SOCIALISME el SOCIALISME en LLIBERTAT.

Un marxista convençut

HISTORIAS DE LA HISTORIA

La fecha del once de Septiembre de 1714, ha sido el fin heroico de una tragedia histórica de la que Cataluña fue protagonista y víctima, desde que en 1705 se alzó contra Felipe V, y tomó partido por el pretendiente austriaco Archiduque Carlos, dando lugar a una guerra que duró varios años con el nombre de Guerra de Sucesión, que vino a enfrentar a los españoles y a las naciones europeas.

opinió... opinió... opinió... opinió...

Dicha guerra se movía en el ámbito de sus principales protagonistas, la Inglaterra WHIG, la Francia borbónica, la Austria de los Absburgo y la Holanda aliada de Inglaterra, por obra de Guillermo III de Orange, impulsado por el tradicional odio contra España, y su lucha por el poder regulado por el sistema de equilibrio entre las potencias europeas.

Escribe un historiador de aquella época, que a la muerte de Carlos II en 1700, no había en España, ni un navío, ni un general, ni un sabio, ni un estadista capacitado para tomar el mando del timón y enderezar el rumbo del país. Dicha afirmación nos viene a demostrar una vez más, como los cerebros privilegiados andan tan escasos en España como las minas de oro. En aquel horizonte continental, la causa catalana quedó postergada y traicionada por quienes se habían comprometido en su defensa, como Inglaterra, y de un modo muy especial Austria.

Parece como si en aquella guerra —cuya génesis, acaso definitiva de la hegemonía británica ya en ámbito planetario, plasmó el orden europeo que había de estar vigente hasta las guerras napoleónicas— un designio misterioso dominase los acontecimientos y los marcara con ritmo fatal, por la muerte de algunas personas reales.

Guillermo de Orange, el hombre de la revolución inglesa de 1688, adversario tenaz de Luis XIV, no murió hasta después de haber puesto en marcha la política que condujo a la guerra, y que hubo de ser ejecutada inicialmente por sus adversarios políticos, los ministros de la Reina Ana.

Por otra parte, si no hubiera muerto en 1698 el Príncipe Elector de Baviera, no se hubiera planteado la cuestión sucesoria que obligó a Carlos II, llamado popularmente "El Hechizado", a firmar con lágrimas el testamento a favor de Felipe de Anjou, como única defensa de España, contra los "tratados de reparto" de sus dominios.

Las buenas intenciones de este Rey no se han plasmado en la realidad política, ni han calmado las ambiciones de los pretendientes al trono, ni las de los países que afizaban la guerra y el enfrentamiento entre los españoles, con el fin de mantenerlos divididos y apoderarse de los despojos y restos, de lo que había sido el gran imperio es-

pañol. El cúmulo de desgracias y desastres de reyes y gobernantes, han contribuido en gran parte a la ruina y decadencia de España.

La muerte en 1711 del Emperador José I, había de cambiar también y decisivamente el estado del problema: Inglaterra que luchaba contra la presencia de una misma dinastía en París y Madrid, no iba a defender la presencia de los Absburgo en Madrid y Viena.

La Reina Ana, cuya inclinación —tory— había llevado a la paz con Francia con el abandono de Cataluña, murió lo bastante tarde, en Agosto de 1714, como para que la noticia no pudiese tal vez llegar a los barceloneses, que iban a sucumbir ante el ejército de Berwick.

En definitiva, nada cambiaba ya para Cataluña. No era de interés para Inglaterra preservar las libertades catalanas. El tiempo y la historia nos han demostrado a los españoles hasta la saciedad, que los intereses de Inglaterra chocaron siempre con los intereses de España.

En cuanto a Austria y a los Absburgo, los tratados de 1714, les aseguraban de aquello por lo que luchaban desde 1701. Obtuvieron el Milanesado Nápoles, Cerdeña y Flandes.

La tragedia del pueblo catalán no comprometió a Europa, pero ciertamente admiró el heroísmo de Barcelona, que con Ejército desorganizado y mal armado al mando del general Don Antonio Villaroel, apoyado por la mayoría de la población capitaneada por el Conseller en Cap, Don Rafael de Casanova, doctor en Derecho y nacido en Moia, hijo de una familia de payeses ricos que apoyaban la causa del pretendiente Don Carlos, lucharon con ardor y valentía en las murallas, hasta que éstas fueron destruidas y muertos o heridos sus defensores por los cañones de la escuadra inglesa, que llegó en ayuda de las tropas francesas. Y como las desgracias nunca vienen solas, también las potencias extranjeras han tenido buen cuidado de sembrar sobre el territorio español la semilla de la discordia y el enfrentamiento, con el fin de mantener a los españoles divididos y habrientos, para poder dominarlos a su antojo.

España siempre ha sido una prenda codiciada, y nunca se escatimaron esfuerzos para conseguir su dominio po-

lítico y económico, para debilitarla, así como su operación estratégica para base de operaciones.

Un importante documento escrito sobre la crítica y dolorosa situación de Cataluña, durante y después de aquellos años de lucha por el poder, nos demuestra con toda su crudeza, como los tiempos pasados tampoco tenían nada que envidiar a los presentes, en lo que se refiere al estado de decadencia y debilidad nacional. El siguiente párrafo transcrito del original puede aclararle la vista a cualquier miope: —Eran años muy decisivos para Cataluña. Por otro lado, como en ocasiones precedentes y posteriores de la historia catalana, dos bandos nos dividen fuertemente; el del Archiduque Carlos de Austria que sería Carlos III, y el de Felipe de Anjou, que fue Felipe V. En una palabra, dos maneras de ser y de pensar bien diferentes y abiertamente opuestas e irreconciliables.

Aquellas divisiones aún perduran hoy en día, y muy difícil será el borrarlas del recuerdo de las gentes y de las páginas de la Historia. Algunos monumentos funerarios que aun existían hace pocos años en el término municipal de Ripol (Gerona), nos demuestran sin ambages la crueldad de aquella guerra fratricida, que años más tarde se ha vuelto a repetir.

F. Ramos Díaz

BON DIA LLAGOSTERA

JUSTÍCIA COMPARTIDA

L'altre dia al PUNT DIARI vaig llegir uns escrits sobre un "afer" ocorregut a aquesta vila: es tractava de l'ocupació per part dels veïns dels baixos del Grup Girona Futur d'uns terrenys que sembla que s'han d'habilitar en un de circulació peatonal. És molt lamentable que passin aquestes coses i a més

opinió... opinió... opinió... opinió...

penso que fa molt bé l'Ajuntament de defensar el patrimoni que no és ni teu ni meu, sinó del POBLE.

El que ja no sembla tan sa és que per a uns sí i per als altres no; m'explicaré.

També hi ha uns terrenys, en concret una Plaça de Circumvalació, on hi ha un establiment anomenat *l'Enrenou*, dintre del mateix casc urbà, on s'han apropiat, suposo que amb el corresponent permís municipal, de la meitat de la mateixa deixant la via interrompuda. Però és més, es dona la casualitat que aquest senyor, el propietari del mateix, és ni més ni menys que el *Conseller de cultura*, i això és més greu encara. Hauria de tenir molt clar que no es pot de cap manera trencar una *via de circulació* si no és en cas d'emergència... estariem frescos.

Pensem per un moment. Aquest POBLE té almenys una dotzena d'establiments d'aquest tipus... imaginem-

nos que aquests senyors també volguessin acupar la *via*. Si es dona permís a un s'ha de donar a tots: *dotze carrers tancats*; i pregunto:

Si un dia a aquella plaça hi ha un accident greu, què passarà?

Estarà la *Companyia Asseguradora* disposada a assumir els costos d'un cotxe ensiniestrat, d'una vida, o d'un o d'uns ferits greus?

Crec que no, crec que en aquest cas el responsable fóra l'Ajuntament i l'Ajuntament és el POBLE.

No es valoren prou les coses en aquest Consistori i no es valoren per segons què és la persona que fa la sol·licitud o qui fa un frau a la comunitat.

Jo no és que sigui cap *persona jurídica* i no sé massa de lleis, però sí penso que aquesta cau pel seu propi pes, no es necessita ésser cap advocat per veure i treure la conclusió que una persona, per més Conseller que sigui,

no pot amb la *lleï a la mà*, ocupar un espai que és de tot el POBLE i el POBLE el necessita pel que sigui, en aquest cas, *circulació rodada i pialonal*, és igual que la benzina: no la regalen i el desgast físic tampoc.

Jo voldria i crec que voldria el POBLE que tinguéssim més claretat en tots els assumptes municipals, que no fos oper a uns sí i per als altres no; que fos per a tots igual, que si una cosa no és llei no ho sigui per a ningú.

No demano res més, i ho demano per a tothom, que la JUSTÍCIA sigui COMPARTIDA, que aquest nostre Ajuntament faci les coses valorant-les.

Res més; crec que no és demanar massa.

Joan Riera i Casals
del Secretariat Local de
"Comissions Obreres"

Carta oberta al Sr. Alcalde, al President de l'Hospital i al Regidor de Sanitat, responsables de l'Hospital Municipal

Benvolguts senyors:

Estic presenciant, millor dit, vivint un cas d'autèntica necessitat d'atenció hospitalària. Vostès saben que he trucat a les seves portes i que sols m'han pogut oferir bones paraules, en contra de la bona disposició del Dr. Pascual. Vostès saben que malgrat la seva insistència no he pogut lograr un lloc a l'Hospital per aquesta persona sola i malalta.

Els arguments que em donen són que aquesta mena de malalts fan pudor i que l'hospital no està preparat per acollir-los. Potser és veritat. La gent sola i amb la desgràcia d'aquest mal s'ha de morir en un racó, no pot esperar que l'organitzada societat moderna, democràtica i cristiana tingui previst un acolliment. La gent així sols pot esperar la solidaritat dels veïns que afortunadament no sol faltar quan el quadre es veu d'aprop. Els que no el veuen es poden permetre no tenir imaginació i lliurar-se de les seves obligacions.

Jo no vull pensar que altres casos iguals, si han tingut possibilitats d'estada a l'Hospital, hagin entrat per favoritisme, m'agrada més creure que el que ara se'm diu i se'm nega és conseqüència de l'experiència d'haver-los suportat, però això, a la meua manera d'entendre, no salva de responsabilitats als dirigents del centre, doncs crec que la seva obligació és fer el que calgui per aixuplugar a tothom que ho necessita, excepte si volen convertir-lo en una "residència"; llavors caldrà canviar-li el nom i buscar solució per als malalts, per als desheredats i per als abandonats.

D'altra banda potser serà l'hora de dir les coses pel seu nom i deixar-nos de mendanges. Des de fa anys no he vist que l'Ajuntament s'aboqui a fer quelcom important per l'establiment. Això ha permès que la figura del Sr. Milan sigui més rellevant i llur obra més d'agrair. En canvi s'ha tingut temps per discutir-ne la propietat, de fer plegar una junta i de crear-ne una altra més a gust. Tant se val, tot segueix igual. A l'hora d'eleccions

ens prometen ampliar-lo i millorar-lo i a l'hora de la veritat qui mana no compleix.

Jo no desitjo molestar ningú, si faig pública aquesta carta és amb la modesta esperança de conscienciar l'opinió i que pugui servir per estalviar-nos un altre cas de vergonya. També per fer entendre que no és noble afalagar a la tercera edat i deixar-los de banda a la quarta. ¿Qui pot assegurar que molts d'ells no es trobaran en circumstàncies semblants? Jo entenc que no es poden gastar els diners en coses supèrflues i després no tenir-ne per les necessàries. Diguin-me vostès el que s'ha destinat per a l'esport i per a festetes. És possible que tot es pugui fer, però només quan el que sigui més necessari estigui fet. Si no es fa així s'està al servei de la inconsciència, de la imprevisió, de cercar vots i del que és més trist: de la manca de solidaritat, de la manca de caritat.

Molt atentament,

Dolors Deu i Torres

El gos anarquista del vell anarquista

El retruc dels tambors tronava en el silenci, esdevenint un tràgic plany que partia la nit en sec. Dos fileres trèmules d'espelmes refulgents com cuques de llum, seguien feixugament a un costat i l'altre les imatges en el recorregut anyal de divendres sant.

Sovintejaven els gemecs dels penitents descalços en entrebancar-se amb l'aresta d'una pedra irreverent i conjuntament amb els renecs reprimits, la remor del lliscar de cadenes, la ferum de cera i els cants místics, configuraven la gràvida atmosfera habitual d'una vesprada com aquella. En assolir el carrer d'en Tomeu tothom a l'ensens aguantava la respiració, la por a l'habitual demostració anticlerical del vell anarquista feia surar els temors damunt la tètrica comitiva.

Sota el seu balcó s'hi aplegaven escèptics i badocs expectants, mentre mormolaven a cau d'orella històries del vell Tomeu que tothom coneixia sobradament.

—Recordes aquell dia que untà amb sabó els graons de l'església?

—I tant! Les beates lliscaven com si de patinatge sobre gel es tractés.

—Tot plegat quatre blaus, però po-

dia haver estat dramàtic.

—I per la processó de Corpus que va encatificar el terra d'excrements i penjà els calçotets al balcó per escarnir dels domassos.

En Tomeu era conegut arreu del poble, el seu comportament sòlid i coherent fins les darreres conseqüències, dividia la població en dos bàndols d'opinió. Uns li abocaven tot l'odi que eren capaços de generar, els altres, malgrat que el titllaven d'infantil, sentien per ell una secreta simpatia i n'admiraven l'atreuiment. A ningú era indiferent.

Si bé en Tomeu comptava amb molts companys, només se li coneixia un únic i veritable amic: en Llibert. "Company Llibert" anomenava a aquell gos raval, menut i consirós amb qui compartí molts anys de la seva vida. En Llibert era una mostra òbvia de què els gossos acaben per semblar-se a llurs amos, no només menjava a la mateixa taula i vivia al mateix lloc, sinó que fins participava de la ideologia d'en Tomeu.

Generalment sociable i mansuet amb qualsevol persona o bèstia, únicament sentia una adversió irreductible pels uniformes.

Si es creuava amb mossèn Manel buidava la seva fòbia visceral amb extremitats lladrucs que exageraven la seva minsa envergadura, perseguint-lo encegadament i assetjant-lo al primer llinard que l'atemoritz capellà podia assolir. Quan es cansava del joc, fugia plàcidament amb un rictus a la boca que aquells que ho havien vist juraven semblava un somriure.

Si trobava la guàrdia civil, el seu esguard esdevenia verinós i sense aturarse, passava a fregar les benemèrites cames rondinant una bordada reprimida.

A voltes però la irreverència d'en Llibert era més subtil, més premeditada. Com aquell vespre de setmana santa que aconseguí infiltrar el seu cos menut pel mig dels armats arrenclarats al voltant de la plaça, s'adreçà al fanal del centre i llambregant a uns i altres, aixecà la pota i lliurà el pixum de manera clarament desafiant.

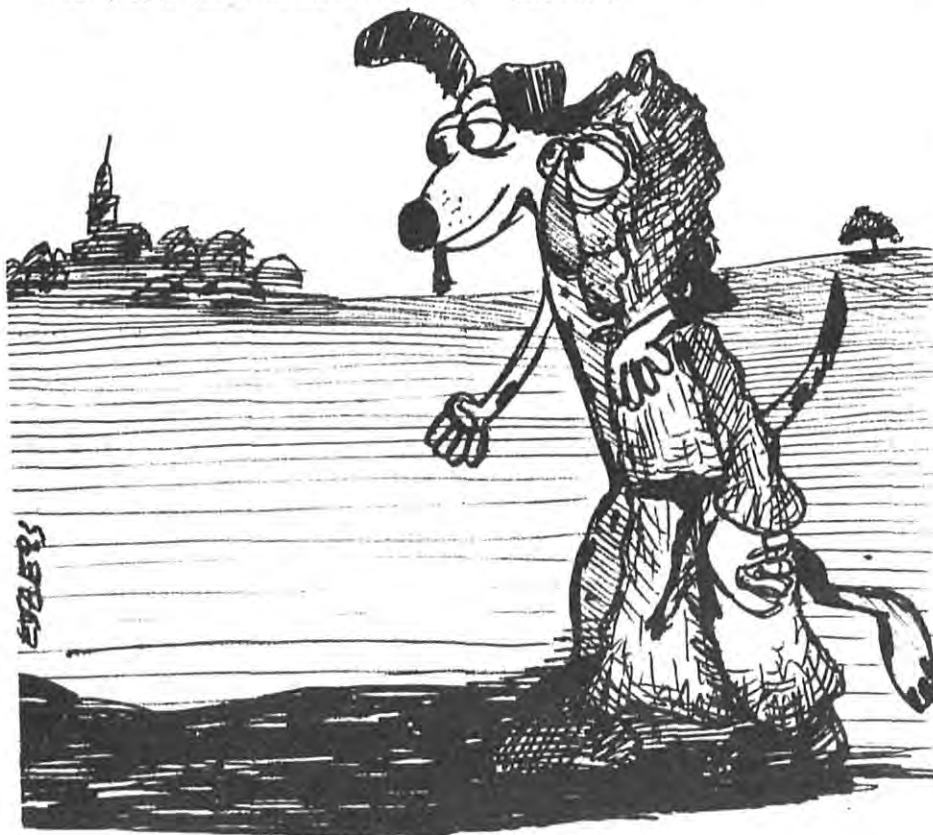
Aquell gos teixit de pel blanc amb taques negres que totes les criatures del poble estimaven, va fer mala fi. Els trets d'un fusell anònim acabaren amb la seva vida. Al costat del cos abatut, aparegué una nota clarificadora "Tomeu, tu seràs el siguiente" signaven "Los justicieros tradicionalistas".

No cal dir que per en Tomeu fou una pèrdua irreparable de la qual mai es recuperà. Conten que quan anà a recollir el cos del seu "company Llibert" els ulls d'aquell home dur, forjats en el dolor, adobats per mil adversitats, es veieren desbordats per les llàgrimes. S'empassà la ràbia a glopades aspres i digué tan sols: "Ha mort com pocs homes, per les seves idees".

El temps havia passat, però ni els anys, ni les amenaces, ni les reixes havien aconseguit reduir l'esperit rebel i irrespetuós del vell Tomeu.

Aquell vespre de setmana santa, sota el seu balcó, tothom n'esperava una mostra més. I a fe que la tingueren, malgrat no sorgir del lloc vigilat.

El dringar dels esquellots i el bel dels xais havien esmorteït el so decidit dels tambors molt abans que el ramat d'en Japet tombés la cantonada. Al cap d'aquelles tres-centes taques blanques sobresortia en Tomeu ataviat de frare franciscà aixecant una pancarta on es llegia clarament: TOTUS TUUS.

ESPORTS

BÀSQUET

Júnior femení

C.B. Llagostera, 39 - C.B. Lloret, 51
 S. Cristina, 47 - C.B. Llagostera, 30
 C.B. Llagostera, 25 - F.D. Cassanenc, 37
 A.E. Blanes, 43 - C.B. Llagostera, 24
 C.B. Llagostera, 39 - ACE Riudellots, 26
 C.B. Guíxols, 40 - C.B. Llagostera, 18
 C.B. Llagostera, 19 - BCI Palamós, 36
 C.B.F. Lloret, 41 - C.B. Llagostera, 50
 C.B. Llagostera, 24 - S. Cristina, 51

CLASSIFICACIÓ

Blanes 16 p.
 Guíxols 14 p.
 Palamós 9 p.
 Cassanenc, 9 p.
 S. Cristina 8 p.
 Lloret, 5 p.
 Llagostera 3 p.
 Riudellots 2 p.

Sénior femení

C.B. Llagostera, 23 - C.P. S. Josep, 61
 Puma Art Bisbal, 35 - C.B. Llagostera, 39
 C.B. Llagostera, 36 - C.B. Olot, 47
 C.B.F. Lloret, 28 - C.B. Llagostera, 55
 C.B. Llagostera, 52 - U.E. S. Pau, 34
 B.C. Palamós, 47 - C.B. Llagostera, 42
 C.B. Llagostera, 30 - B.C. Palafrugell, 103

CLASSIFICACIÓ

Palafrugell, 12 p.
 Sils, 9 p.
 Guíxols, 9 p.
 S. Josep, 9 p.
 Llagostera, 8 p.
 Palamós, 7 p.
 Sarrià, 7 p.
 Olot, 5 p.
 Lloret, 2 p.
 S. Pau, 2 p.
 Puma, 1 p.

HOQUEI SOBRE PATINS

El paper que representa el Club Hoquei Lacustària dins el Campionat provincial ha agafat més importància aquest any, perquè s'ha augmentat la participació a les diferents categories. Hi som ara en benjamins, alevins i juvenils.

BENJAMINS

Palafrugell, 3 - Lacustària, 1
 Blanes, 17 - Lacustària, 0
 Lacustària, 1 - Blanes B, 6

	J.	G.	E.	P.	G.F.	G.C.	P.
Blanes A	5	5	0	0	50	7	10
Shum A	4	3	0	1	35	10	6
Blanes B	4	3	0	1	18	12	6
Lloret	3	2	0	1	11	5	4
Farners	3	2	0	1	13	7	4
Palafrugell	5	2	0	3	15	19	4
GEiEG	5	1	0	4	7	32	2
Lacustària	3	0	0	3	2	26	0
Shum B	4	0	0	4	0	33	0

ALEVINS

Palafrugell, 7 - Lacustària, 0
 Lacustària, 5 - GEiEG B, 3
 Jonquerenc, 2 - Lacustària, 0
 Lacustària, 1 - Figueres, 6
 Blanes B, 5 - Lacustària, 0

	J.	G.	E.	P.	G.F.	G.C.	P.
Blanes A	5	5	0	0	45	10	10
Shum A	5	4	0	1	59	12	8
Lloret	4	3	0	1	27	20	6
Palafrugell	5	3	0	2	21	20	6
Jonquerenc	5	3	0	2	19	20	6
Farners	4	3	0	1	20	19	6
Blanes B	5	2	1	2	23	28	5
GEiEG A	5	2	0	3	13	20	4
Lacustària	5	1	0	4	5	23	2
GEiEG B	5	1	0	4	7	34	2
Shum B	5	0	1	4	24	33	1
Figueres	5	1	0	4	6	30	1

JUVENILS

Palafrugell, 3 - Lacustària, 5
 Lacustària, 5 - GEiEG, 4
 C.H. Olot, 1 - Lacustària, 6
 Lacustària, 6 - Figueres, 4
 Blanes A, 10 - Lacustària, 1

	J.	G.	E.	P.	G.F.	G.C.	P.
Blanes A	5	5	0	0	54	6	10
Shum A	5	5	0	0	41	8	10
Cassanenc	5	5	0	0	55	23	8
Lacustària	5	4	0	1	23	22	8
Shum B	5	3	0	2	52	22	6
Figueres	5	3	0	2	21	26	6
Farners	4	1	0	3	9	16	2
Lloret	4	1	0	3	14	34	2
GEiEG	5	1	0	4	15	20	2
Palafrugell	5	1	0	4	25	34	2
Blanes B	5	1	0	4	13	30	2
Olot	5	0	0	5	5	86	0

FUTBOL

Després d'una gran campanya, la U.E. Llagostera assolí amb gran mèrit el Campionat de III Regional del seu grup.

Ara, a II Regional, el nostre equip està demostrant una vegada més que les seves aspiracions no són poques.

El president de l'entitat el senyor Riera, ens manifestava que estava sorprès però al mateix temps satisfet, dels resultats fins ara obtinguts i del rendiment que estaven donant els jugadors.

En preguntar-li què esperava d'aquesta II Regional, ens manifestà:

—Tant jo com tota la junta directiva i tot el planter de jugadors esperem quedar campions i pujar a I Regional que és allà on el Llagostera es mereix estar. Potser no és més que un somni, però podedu tenir en compte que farem l'impossible per aconseguir-ho.

Els resultats corresponents als partits disputats per la U.E. Llagostera han estat els següents:

Llagostera, 4 — Cirera, 2.
P. Nuevo, 3 — Llagostera, 3
Llagostera, 2 — Vidreres, 1
Aro, 1 — Llagostera, 1
At. Andaluz, 0 — Llagostera, 0
Llagostera, 1 — Palafolls, 1
Mollet, 0 — Llagostera, 2
Llagostera, 0 — Llinars, 1
Hostalric, 0 — Llagostera, 1
Llagostera, 1 — El Rayo M., 0
Sils, 1 — Llagostera, 1
Llagostera, 1 — Parets, 1
Vilassar M. 1 — Llagostera, 1
Llagostera, — Vilassar D..

També hem de dir que en el partit disputat contra l'Hostalric, en el terreny de joc d'aquest, un jugador de la U. E., en Vicenç Comas, a causa d'un desplaçament es trancà el turmell i els lligaments del peu esquerra.

Fou traslladat immediatament cap a Girona on se l'informà de la gravetat de la lesió. A conseqüència d'aquesta va haver d'ésser operat a Barcelona el 13 de novembre. L'operació va ésser un èxit. De totes maneres haurà d'estar apartat uns tres mesos dels terrenys de joc.

Per més mals, un dia abans d'ésser operat en Comas, un altre jugador, en Xavi Brussets sufria, com a conseqüència d'una entrada fortíssima, una luxació de la clavícula que l'apartarà tres setmanes del joc. En Xavi Brussets debutava amb la U.E. Llagostera en aquest partit contra el Rayo M.

Des d'aquí els desitgem una bona i prompta recuperació.

Collectiu de Redacció

opinió... opinió... opinió... opinió..

SÍ, UNA VEGADA MÉS

Doncs sí, altre cop s'ha demostrat que la cultura del nostre volgut poble està a una altura que jo —desgraciadament— la qualifico de vergonyosa.

Com probablement ningú en resarà res d'aquest fet, em permeto unes males fetes ratlles per deixar constància d'unes deplorables actituds, encara que, "xivatat" per mi, sóc conscient que algú s'ho prendrà malament, però aquest no és el meu problema, sinó en tot cas el seu, donat que és el nostre pa de cada dia.

Amb el fi de posar-vos en matèria, diré que ja una de les ocasions que es va aprofitar per a donar a conèixer, als forasters, el nostre flac nivell cultural fou el Concert donat per l'Ajuntament fa uns dos anys, amb l'obra de l'Espriu: Ronda de Mort a Sinera, on els intèrprets es varen veure en la necessitat d'interrompre'l, degut al guiri-gall que es produïa a la sala. En aquells moments, si hagués pogut, m'hauria amagat sota la butaca. A la

sortida vaig sentir dir: "quina vergonya he passat"; "Déu n'hi dó, de la cultura que hi ha en aquest poble"; "és clar, com que és gratuït". Tot eren "elogis" més o menys així. Però jo no sé què té que veure això de gratuït.

Aquesta vegada la culpa no ha estat la gratuïtat. Durant la 1.ª Mostra de Cinema, a la sessió dels germans Marx, uns quants... —poseu-li vosaltres el qualificatiu— descaradament van obligar al crític del Punt Diari: "Caligari" a deixar el seu parlament, per altra banda molt documentat. Els "tremrats" de l'incident devien "saber" sobradament tot el que ens explicaria, perquè "passen" d'això i molt més encara, però els que no som tan espavilats ens varem fer fotre. Ja en l'anterior sessió, la seva explicació abans de començar la projecció de la pel·lícula Escalibur, ens ajudà bastant a entendre-la, almenys a mi —és clar que jo sóc força ruc—. No obstant, en acabar se'l va pagar amb el desaire de deixar-lo sol en el col·loqui que hi havia després. Crec que era llavors que aquests "tremrats" havien d'haver enraonat i donar-nos una lliçó de la seva "saviesa", però penso que és demanar tant com que un cirerer faci peres.

Posat a xerrar-ho tot, una part de culpa també la va tenir qui, durant el raonament de l'esmentat crític, va tenir l'"encertada" ocurrència d'engegar el motor fent obrir la cortina. Tot i que en produir-se això, aquest, feu una petita pausa per veure si hom s'adonava que estava fent el préssec, però ca, no se'n adonà, no, perquè va seguir fent el préssec un parell de vegades més encara. Una vertadera pena. De fet podria donar-se el cas que uns i altre anessin d'acord —un és tan pallús que no veu aquestes coses—.

El que no entenc és com el senyor "Caligari" va tenir tanta paciència, perquè tot i pagant-lo, si és que cobrà quelcom, n'hi havia per dir-nos: senyors, feu l'imbècil tant com vulgueu però no a costa meua. Gràcies, adéu-siau i fins mai més.

Com queda demostrar, pagar o no pagar una entrada no té res a veure amb la CULTURA d'un poble. Amb la migrada cultura que ha rebut, SÍ.

Almenys aquesta és la conclusió que ha arribat

Llorenç Ventura i Sabarí

—un diumenge de desembre del 1983—

CASAS MASCRAU SA

SEAT

SERVICIO OFICIAL Núm. 05258
TALLER DE REPARACIONES
COCHES NUEVOS Y USADOS
TOTALMENTE REVISADOS

HUNET

RIEGOS Y BOMBAS

C/. Camprodón, 49
LLAGOSTERA

Tels. 83.02.25
83.02.37

garden center
costa brava

83 04 62 - Cta. Comarcal R. 25.7
de Girona a S. Feliu Guixóis

LLAGOSTERA
(Girona)

Mobles i Fusteria

Royba

J. Bagudanch - J. Rodriguez

C/. Barcelona, 5

LLAGOSTERA

Els hi ofereix els seus serveis de

Fontaneria
Electricitat
Calefacció

INSTAL·LACIONS

FEC

FONTANERIA - ELECTRICITAT - CALEFACCIO

Carrer Cristòfol Colom, 14 - Tel. 83 04 96

LLAGOSTERA

REPARACIÓ,
VENDA i EXPOSICIÓ

RÀDIO - TV - COLOR - HI-FI

MONTATGE D'ANTENES

AUTO-RÀDIO

VÍDEO

C/. Barcelona, 7 - 12
Telèfon 83.04.30

LLAGOSTERA
(Girona)

Passeig Romeu, 2 - Telèfon 83 01 41

